

Délibáb

21. SZÁM

14
FILLÉR

M. KIR. OPERAHÁZ
WALTER RÓZSI
(MANON LESCAUT)
(Vajda M. Pál felv.)

RÁDIOMŰSOR
Máj 26 - Jún 15

A Főméltóságú Kormányzói Pár látogatást tett a Műsarnokban

(MFI felv.)

A Főméltóságú Asszony a repülőtéren fogadja fiát, ifjú vitéz Horthy Istvánt, aki meg-
érkezett nászútjáról

(MFI felv.)

XIV. évfolyam

Budapest, 1940 május 25

21. szám

14
FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, egy hónapra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefon: 14-23-39, 14-23-50.
Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Csáky István gróf
külgügyminiszter
feleségül vette
Chorinsky Anna
Mária grófnőt.

aki meg-
MFI felv.)

Losonczy
Zoltán

Németh
Anna

Maleczky
Oszkár

Az Operaház
felújította a
Manon Lescaut-t, Puccini
dalművét.
Képeink a fel-
újításból

Pataky Kálmán
és Walter Rózsi

(Vajda M. Pál
felv.)

Fly

A szí-
sikert el-
legtöbbet
közönség

A N
peare-cik
szigetén
„Ellák”-
„Énekes
„Donna
hős”, Sh
Harsány
Miklós r
műve :
dal”, N
„A vele
peare :
lyaszó”
25-én r
Margits
frankfu
tatásra
A szige

Er
ban vé
utolsó
jó” ke
Az

denki

A
tragéd
„Alter
25-én
ség”
bemut
szítm
Kama
művé
a Ner

A

„Pign
Lászl
Zoltá

c. da

lassy

lomo

előad

Hídv

adás

Jaqu

Toln

színl

szere

Klár

oper

mac

Már

ják

Vizy

a fő

nen

a fő

Mu

jáb

D

Ilyen volt a színházi évad

A színházi idény vége felé közeledünk. Kik írták az idény legnagyobb sikert elért darabjait? Melyik művésznőnk, vagy művésznünk játszott legtöbbet az idén? Ezek a kérdések bizonyára érdeklik most a színházak közönségét.

A Nemzeti Színház az elmúlt évi idényt augusztus 21-én a Shakespeare-ciklus keretében bemutatott „Szentivánéji álm”-mal a Margitszigeten zárta. Az idei idényben a Nemzeti szeptember 8-án kapuit az „Ellák”-kal nyitotta, majd Schreyvogel: „A Kreml istene”, Tamási Áron: „Énekes madár”, Tóth Kálmán: „Nők az alkotmányban”, Moreto: „Énekes madár”, Tóth Kálmán: „Nők az alkotmányban”, Moreto: „Donna Dianá”-ja került bemutatásra. Ezekután Németh László: „Papucs-hős”, Shakespeare: „Machbeth”, Racine: „Andromache” és Pereskedők”, Harsányi Zsolt vígjátéka: „A Noszty fiú esete Tóth Marival”, Kállay Miklós népies játéka: „Rontó Pál”, Forzano: „Caesar”, Bibó Lajos színműve: „Sasfészek”, Shakespeare: „Hamlet”, Galamb Sándor: „Első diadál”, Nyirő József: „Uj haza”, Csanády György: „INRI”, Shakespeare: „A velencei kalmár”, a finn tárgyú „Északiak” Jarviluoma műve, Shakespeare: „Sok hüho semmiért”, Sardou: „Rabagas”, Babay József: „Furulyaszó”, Shakespeare: „Romeó és Julia” arattak nagy sikert. A színház május 25-én mutatja be Coublert: „Aimée” című darabját. Az előadásokat a Margitszigeten folytatják, ahol Schiller: „Tell Vilmos”-a, Meissner, a frankfurti színház igazgatójának rendezésében, június 22-én kerül bemutatásra. Ugyanitt kerül színre Gyallay Domokos: „Külön nóta” c. darabja. A szigeten június 30-án fejezik be az előadásokat.

Érdekes, hogy az idényt a Nemzeti Színház a saját Kamara Színházában vendégjátékkal végzi. Illetőleg ott tartják meg a Nemzeti Színház utolsó bérleti előadásait, amikor is Shakespeare: „Minden jó, ha a vége jó” kerül bemutatásra.

Az előbbi évek műsorából többek között a „Süt a nap”, „Mindenkori hazudik”, „Sárga csikó”, „A zenélő óra” került bemutatásra.

A Kamara Színház szeptember közepén kezdett. Madách: „Az ember tragédiája”, Ibsen: „A tenger asszonya”, Asztalos Miklós vígjátéka: „Alterege”, Fletcher-Lee: „Rembrandt” darabjai után következett, a június 25-én kétszázadik előadását elérő nagysikerű Bókay János darabja: „Feleség”. Ez lesz az évadzáró előadás darabja is. A Kamara Színházban még bemutatásra került Begovic Milán: „A harmadik” című, két szereplős színműve. Bajor Gizi, Lukács Margit, Rajnay Gábor az egész esztendőt a Kamara Színházban töltötték Páger Antallal együtt, aki mint vendégművész szerepelt a „Feleség”-ben. Bajor Gizi az idén csak egyszer játszott a Nemzeti Színházban a „Donna Diana” címszerepében.

A Vígyszínházban Noel Coward: „A márkiné” című darabja G. B. Shaw „Pigmalion”-ja, Hunyady „Kartyázó asszonyok” nagy sikert hoztak. Fodor László: „Születésnap ajándék”-ban pedig (25 előadás) Mezey Mária, Greguss Zoltán, v. Benkő Gyula, Kamarás Gyula szerepelt. Aszlányi Károly: „Péter” c. darabjában Góth Sándor, Muráti Lili, Rózsahegy, Ajtay, Dénes, Szilágyi Valéria szerepeltek. Fendrik Ferenc: „Okos házasság” (28 előadás) szereplői: Muráti Lili, Somló, Fejes Teri, Mágori Mária, Básti Lajos, Jaques Deval: „Álomlovag”-jában (20—22 előadás) pedig Peéry Piri, Tolnay Klári, Básti, Somlay játszottak. Egy este vendégszerepelt a Vígyszínházban a Comédie Française együttese is. Ezután Bókay János: „Első szerelem” c. darabját adták (35 előadás) szereplői: Karády Katalin, Tolnay Klári, Somlay, Vizváry Mariska, Ajtay, v. Benkő, Bihari. Ezt követően operettet hirdettek a színpad, Szilágyi László—Eisemann Mihály: „Angor-operett” c. darabját. Ajtay, Lázár Mária, Gombaszögi, Fejes Teri, Rátkay Márton, Dénes György, Feleky Kamill játszanak a darabban. Most mutatják be a két francia író Flers, Caillavet: „A legszebb kaland” c. darabját, Vizváry Mariskával, Tolnay Klári, Dénes György és Perényi Lászlóval a főszerepekben. Mutatnak-e majd még be további darabokat, azt egyelőre nem lehet tudni. A szerződések mindenkit hónapról szólnak. A Vígyszínházban a férfiak közül Ajtay Andor minden darabban játszott, a hölgyek közül Muráti Lili és Mezey Mária szerepelt legtöbbet.

A Pesti Színház Zilahy Lajos: „Gyümölcs a fán” (38 előadás) darabjában Dayka Margit, Sulyok Mária, Mágori Mária, Somló István, Vértess

Délbáb

Lajos, Edouard Bourdet: „Szabad az út” c. művében pedig Ajtay, Sulyok Mária, Szepes Lia, Dénes szerepeltek. Heltai Jenő: Három kis darabjában (28—30) Somlay, Gombaszögi Ella, Dán Etelka, Dénes, Kőmives, Somló, Honthy Hanna, Perényi szerepelt. W. Somerset Maugham: „Fenség, fizetek!” volt itt a szezon legnagyobb sikere (75 előadás) Perényi, Huszár, Vizváry Mariska, Nagy Alice, Greguss, Sulyok Mária játéka sok tapsot kapott. Michel Duran: „Nem vagyunk házasok” c. műve (30 előadás) Muráti Lili, Mezey Mária, Perényi, Somló művészetét dícsérte. Április 19-től Békeffi László Pódium Irók Kabarészínháza vendégjátéka szerepelt Vígszínházi tagok részvételével a Pesti Színház műsorán. Júniusban addig folytatják az előadásokat, amíg a Békeffiék szerződése ezt lehetővé teszi.

Az Operaház szeptember 30-án Poldini: „Farsangi lakodalom” c. művével nyitott, Hámory Imre, Némethy Ella és Tamás Ilona voltak a főszereplők.

A szezon folyamán bemutatták Nyirő József és Ottó Ferenc alkotását, a „Julia szép leány” c. kétfelvonásos operát. Ugyanakkor új betanulással játszották Bartók Béla táncjátékát, a „Fából faragott királyfi”-t.

December 6-án, a Kormányzó Úr névnapján tartott díszelőadás keretében került színre Strauss János: „Pázmán lovag” c. vígoperája. Új betanulással játszották Kodály Zoltán kétrészes daljátékát, a „Székelyfonó”-t. Szilveszterkor Strauss János: „Denevér”-je került színre új betanulással, február 15-én pedig Kodály Zoltán zenéjében „Háry János” c. operájában gyönyörködhettünk.

Új betanulással került színre április 3-án a Magyar Operabarátok Egyesületének estjén Strauss Richard „Salome” c. operája. Lauris L., Budánovits Mária, Walter Rózsi, Losonczy György, Udvardy Tibor, Dósa Mária és Kováts Jolán szereplésével. Április 7-én nagyszerű jubileumot ültek az Operában, négyszázadszor adták ugyanis Mascagni: „Parasztbecsület” c. művét, az előadáson fellépett: Németh Mária és Pataky Kálmán. Mussorgsky: „Hovancsina” is új betanulással aratott nagy sikert. Lehár Ferenc hetvenedik születésnapján: „A mosoly országa” Raffay Erzs, Nagypál Lászlóval került színre. Új betanulással játszották Pataky Kálmán vendégfelléptével Puccini: „Manon Lescaut”-t, Walter Rózsi, Losonczy György és Maleczky Oszkárval. Vendégjátékokban is többször gyönyörködhettünk. Gounod: „Faust”-jában Margit, míg Puccini: „Bohémélet”-ében Mimi szerepét alakította Müller Mária. Wagner: „A bolygó hollandi”-ban pedig Sentát játszotta. Wagner: „Tannhauser”-jében a svéd Svanholm Set a címszerzet énekelte, „Walkür”-ben pedig Sigmundot alakította. Müller Mária és Svanholm Set együtt léptek fel Verdi: „Aida” c. művében, Ahol Aida, illetőleg Radames szerepében arattak nagy sikert. A milánói Scala művésze, Pertille Aureliano, Verdi: „Álarcosbál” c. operájában Richard gróf szerepét játszotta és Verdi: „Otello”-jában a címszerzet, Otello mórt, Cypruszsziget kormányzóját. Roswaenge Helge kamaranékes Bizet: „Carmen”-jében Don José, Verdi: „Aida”-jában pedig mint Radames lépett a közönség elé. Hogy ki játszott legtöbbet az Operában, csak a szezon végén lehet megállapítani. De legtöbbet talán mégis az epizód szereplők szerepeltek.

Az Andrassy Színház a sikerek színháza volt az idén. Vaszary Gábor: „Klotild néni” c. műve 100 előadáson keresztül mulattatta a nézőket: Simor Erzs, Törzs Jenő, Vaszary Piri, Hajmássy, Murav Marica. Henri Crozière: „Finom család”-ja Vaszary János fordításában 88 előadást ért el. Machiavelli: „Mandragora” c. műve, Vaszary János átirásában, Simor Erzs, Hajmássy, Törzs, Vaszary Piri, Szabó Klári, Szilassy játékaival 75-ször ment. Békeffi—Stella: „Pezsgősvacsora” c. művét 35-ször játszották: Turay Ida, Erdélyi Mici, Hajmássy, Simor Erzs, Vaszary Piri, Törzs Jenő szereplésével. Jelenleg pedig Berr és Guillemaud „Főnyeremény” című vígjátéka van műsoron. A művészek közül Törzs Jenő, Hajmássy, Pataky Miklós, Szakáts Zoltán, Bihary, Maklár minden darabban szerepeltek. Összesen 313-szor játszottak, Szilassy 175-ször szerepelt. A hölgyek közül Vaszary Piri viszi el a pálmát 298 szerepléssel, Simor Erzs 225, Lázár Mária, Somló Valéria 88, Németh Romola 75, Erdélyi Mici 50-szer lépett fel.

A Magyar Színházban Szilágyi—Eisemann operettje, a „Tokaji aszu” volt a nagy siker.

Hölgyeim és uraim. Íme az idei szezonról egy kis áttekintés. Sokat dolgoztak művésznőink és művészeink. Sok tapsot arattak. Gratuláljunk mi is szívből az elért sok sikerhez.

Ligeti Mária

(Székely Aladár, Cseki, Vajda M. Pál, Forrai, Rozgonyi felbetelek)

Délibáb

Csörtö
zeli Szi
egy évad
set játszi
is emiatt
szívesen
eggyedül
hát úgy
tosnak u
minden
vagyunk
gén és
pár sze
ről besz
salgójáb
elpanas
minden
elejétől,
amelyb

— Látod ez a baj — mondta az egyik kollega. A közönség nálad azt nehezményezi, hogy ha bent vagy egy darabban, Csortosnál pedig azt, ha — nincs benne. Egyébként — magyarázta tovább a kollega, — hogy Csortos egy évben keveset játszik, az csak optikai csalódás. Csortos igaz, hogy aránylag keveset játszik a Nemzetiben, de ne jeleljétek el, hogy náluk az évad a magán-színházaktól ellérőleg szeptembertől szeptemberig tart. Tehát, ha Csortos mondjuk fellép vagy hatvanszor a

Csortos Gyula a Nemzeti Színház nagy művésze egy évadban aránylag keveset játszik. Sokan zugolónak is emiatt. A publikum nem szívesen nélküli Csörtos egyedül álló művészetét. De hát úgy látszik, hogy Csörtosnak való szerep nem akad minden bokrban. Most itt vagyunk a színházi évad végén és Csörtost mindössze pár szerepben láthattuk. Erről beszélgettek a színház társalgójában. Egy fiatal színész elpanaszolta, hogy 5 példánál minden este játszik az évad elejétől, nincs olyan darab, amelyből kimaradna.

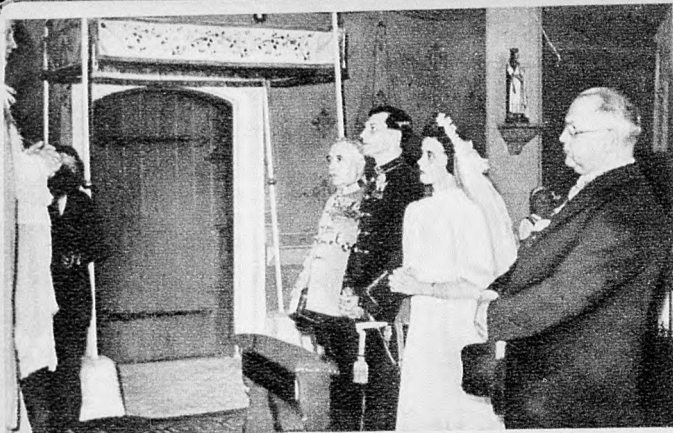
Begovie Milán, a „Ki a harmadik?” szerzője meglátogatta Tökés Annát és Kiss Ferencet, darabja főszereplőit (Bojár felv.)

Nemzetiben, az tényleg kevés, de nyári szabadsága alatt százhuszszor fellép az Erzsébetvárosiban is. Egy év alatt tehát legalább száznyolcvanszor játszik. Ez pedig ugyebár számszerűleg is szép teljesítmény.

A szerzőknek — már akinek — sok gondot okoz, mivel lepjék meg, már úgy értjük milyen ajándékkal darabjuk szereplőit a premierre. A szerzőnek ajándékolni venni a premierjére ez ugyan nem kötelező, több ennél. Szokás. És a legtöbb szerző nem is tér ki ez alól a szokás alól. Persze kényes a helyzetük azoknak a szerzőknek, akiknek a darabjában sok szereplő játszik. Ezeknél bizony jó pár előadás tantíemje rámeleg az ajándékokra. A szerzők most

Magyari Tibor, Szepes Lia, Kőváry Gyula a Pódium új műsorában

Szentneményi Béla százados, festőművész és Képesy Angela esküvője. Tanuk Vitéz Zách Emil gy. tábornok és Walder Gyula műépítész, műfegyvetemi tanár (Falus felv.)

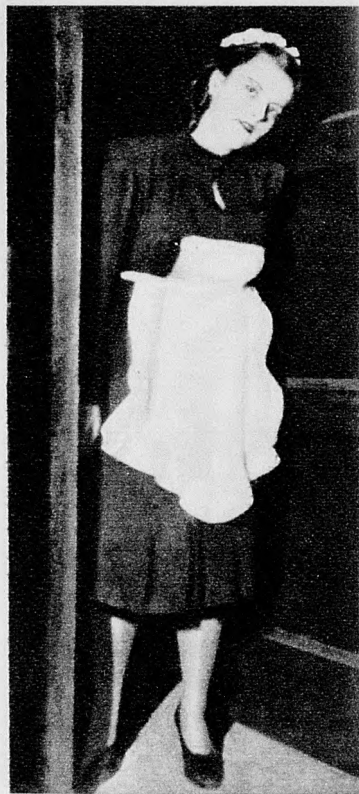

Vaszary János „Anygalt vettem feleségül” című darabját sikerrel adták elő Berlinben Christl Mardayn és K. L. Dittel a főszerepekben

nagyon irigyelték Begovic Milán jugoszláv szerzőt, aki feljött most Pestre a Kamara Színházban színre került a „Ki a harmadik?!” premierjére s akinek a darabjában mindössze két szereplő van. A jugoszláv szerző természetesen darabja két szereplőjének Tőkés Annának és Kiss Ferencnek gavalléros ajándékol vett. Sőt ajándékol vett a darabja harmadik szereplőjének is. A közönség ugyanis nem tudhatja (már azok kivételével, akik látták a darabot), hogy a darabnak nem két, hanem három szereplője van. A színlap nem tünteti fel a harmadik szereplő nevét, a szobalány szereplőjét, aki pedig nagyon ügyesen játszik, s aki nem más, mint Lányi Viktorának, a kitűnő zenekritikusnak a leánya, Ágnes. Ha már a színlap olyan mostohán bánl a fiatal Lányi Ágnessel, ime mi helyrehozzuk a „hibát” és közöljük Lányi Ágnes képét, akinek szereplése különben stílusosan alkalmazkodik a darab címéhez. „Ki a harmadik?!” ez a darab címe. A felelet erre ez is lehet: Lányi Ágnes.

A híres és dívaltos színészek mindig idegesek, okkal vagy ok nélkül, ez persze vitatható. Állami színházunk nagy

művésze nagyon ideges, de a magánstílusunk nagy művésze is nagyon ideges. A napokban ez történt. A nagy művész nagy jelenete alatt a közönség közül valaki hangosan köhécsett. Bizonyos, hogy ez nem a nagy művész játékának szólt, a művész kritikán felüli ebben a darabban is. A néző bizonyára azért köhögött, mert meghűlt s mert nem tudta — nyilván — a köhögését visszatartani. De mindegy, a köhögés elhangzott éppen a művész úgynevezett nagy jelenete alatt, ami a művészt rettenetesen bántotta. A darab után berohant az öltözőbe s összetörte a székeket. Ez még nem lett volna baj, de másnapra elfelejtettek új székeket beállítani az öltözőbe, ami a művészt most már érthetőbben is kihozta a sodrából.

Lányi Ágnes a „Ki a harmadik?!” című darabban

Délibáb

— Miért nem látok itt székeket? — kiáltotta.
Mire az egyik műszaki ember csendesen
megjegyezte:

— Bocssáson meg művész úr, holnap már
itt lesznek a székek és gondoskodtunk tartalé-
kokról is — eselleges köhögések ellen.

*
A Renaissance Színházban játszottak évek-
kel ezelőtt egy darabot, aminek a címe volt
„Aki a pojonokat kapja”. Egy cirkuszi bohó-
céról szólt, aki a pojonokat kapja esténként,
de nappal ettől függetlenül éli a maga úri, sőt
nyárspolgári életét. A Pódium Kabarének
van most egy kedves tehetséges tagja, aki egy-
ben a színház titkára is, aki hónapok óta min-
den este olyan darabban lép fel, amelyben a
szerep szerint pofont kap. A különő Magyar,
mert róla van szó, nagyon unta már ezt a
„szerepkört”, de mint lelkiismeretes színész és
titkár, nem tehetett mást, mint vállalta a „nehéz”
szerepet. A múltkor azonban a születésnapját
ünnepelte s Békeffy megkérdezte, hogy ő mivel
járulhatna hozzá az ünnepséghez. Magyar
habozás nélkül felelt.

— Szeretnék egyszer már olyan szerepet

A Gyermekhét keretében
meguzsonnáztatják a kis-
gyermeket
(MEI felv.)

játszani, amelynek kapcsán
nem kapok pojonokat.

Magyar óhaja teljesült.
Ebben a műsorban már hire-
hamva sines a pojonnak.

*
Az emlékezetes sikerű Páz-
mány-est után a Szent Ist-
ván Bajtársi Szövetség Páz-
mány Péter törzse június
hóban garden-partyt rendez.
Az agilis rendezőgárda biz-
tosíték arra, hogy a gar-
den-party a hagyományos
siker jegyében fog lezajlani.
Báliroda : Egyetem ucca 3.

Nem szaladhat el senki
a mai élet kínzó kérdései
elől. Sikeresen szembenéz-
het ezekkel a kérdések-
kel, ha megismeri Tolnai
Világlexikonát

Diákballagás. (A piarista
gimnázium növendékei)
(Falus felv.)

Börzsönyi Lajos dr., a gyorstüzelőpisztoly világbajnoka az
országos tehetségkutatóverseny első négy győztesét (Fábián
Gizella, Vadócz Ilona, Egerszegi Magda, Tichy Erzsébet) ok-
tatja a MOVE Budapesti Lövész Egyesületében (Jakab felv.)

Dr. Vitéz
József Ferenc
főherceg be-
vezető elő-
adása a
Magyar Fel-
találók Orsz.
Szövetségének
diszhangver-
senyén

ÖRDÖNGŐS HANGSZEREK

A Magyar Feltalálók Országos Szövetségének legutóbbi diszhangversenyén bemutatott magyar találmányú elektromos és rádiós hangszerek olyan nagy sikert arattak, hogy miután megesodáltuk a titokzatos hangszerek valóban nem mindennapi teljesítményeit, közelebbit is igyekeztünk megtudni ezekről az ördögös zeneszerszámokról.

A „Neobechstein” rádiószongora, amelyen Polgár Tibor zongoraművész, a Rádió kiváló karnagya adott elő klasszikusokat és magyar népdalokat, majd kísérte a „Rádió-hegedű”-n játszó Bisztriczky Tibor hegedűművészt, a magyar rádió tulajdona. Dr. Frankó István „rádiószongora” elnevezésű

találmányának elvei alapján készült, amelyet aztán Nernst professzor tökéletesített. A Neobechstein rádiószongora rövid acélhúrjai közelében mágnesekre alkalmazott tekercseket helyeznek el. Ha a hurok rezgésbe jönnek, vagyis ha a zongorán játszani kezdenek, a tekercsekben a húr rezgésének megfelelő áramlökések keletkeznek, amelyeket erősítőlámpák segítségével a hangszóróban tetszőlegesen hangerővel hallhatóvá lehet tenni. Mivel ennél a zeneszerszámnál a rendes zongorák húrjainál lényegesen rövidebbeket lehet alkalmazni, amelyeknek rezgéseit sokkal tovább lehet érzékeltetni, ezáltal az orgonához hasonló hanghatások keletkeznek. Valóban tökéletes hangszer. Méltó

Martinophon (baloldalt). Martin Djémil találmánya. (Éneklő acéltrúd.) A világ legelső éterhullám hangszere. Bonkoeska Agnes énekel. Polgár Tibor kíséri rádiószongorán

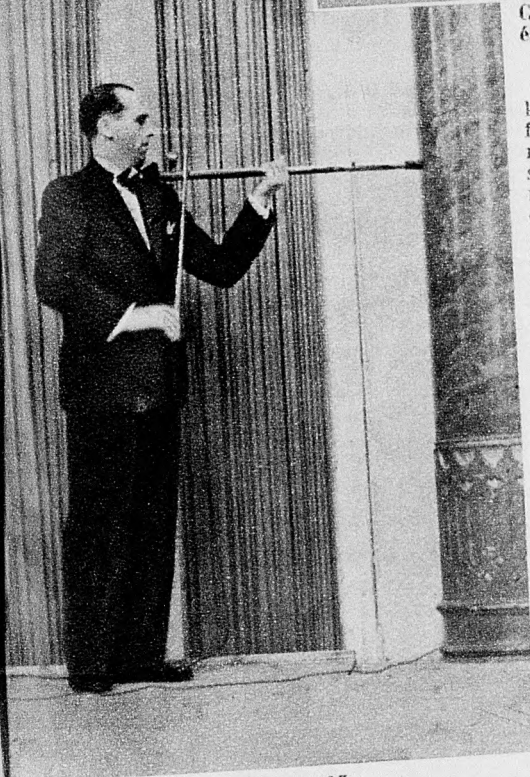
ere
be-
16-
Fel-
Orsz.
gének
ver-

társa a rádióhegedű, melynek első modelljét szintén Frankó István mutatta be még 1929-ben. Működési elve azonos a rádiózongoráéval. A hűrok által előidézett rezgéseket a hegedűre alkalmazott elektromos rezgéstkeltő segítségével viszik át megfelelő erősítés után a hangszóróra. Ezáltal nemcsak új hanghatások keletkeznek, de létszék szerinti hangró is nyerhető. Nem

Cserophon (Cser Károly műve). Harmonika és zongora elektromos kapcsolással. Egy ember a két hangszeren játszik

K
nyet
tt. A
élhür-
tt te-
gsébe
i kez-
ésnek
melyek
szóró-
lehet
nál a
rövi-
k rez-
záltal
kelet-
Mélto

Bothegedű

mindennapi élmény volt Polgár Tibor és Bisztriczky Tibor együttes rádiózongora és rádióhegedű szereplése, de volt is részük tapsban, ünneplésben.

Megérdemelten. A legfurcsább külseje a „Bothegedű”-nek volt, amelyen feltalálója és művésze, Sponga Imre dalokat adott elő hatalmas sikerrel. A bothegedű működési elve azonos a rádióhegedűével. Az egész szerszám elfér egy botban, bárhova vihető és bárhol használható, ahol rádió van.

A „cserophon” Cser Károly hangszerkészítő mester találmánya, aki nemcsak feltalálója, de mestere is ennek az instrumentumnak, amelyen könnyű modern zene-számokat játszott. Lényegileg a találmány nem más, mint egy tangóharmonikával elektromos úton összekapcsolt zongora. Ha a tangóharmonikán játszani kezdenek s lenyomnak egy billentyűt, az elektromos ütőszerkezet a zongora kívánt billentyűjét üti le, vagyis a harmonikán játszó művész egyben zongorán kíséri magát, ami által egy egész zenekar játékának illúzióját kelti. Nagy előnye a szerkezetnek, hogy toldalék-ként bármelyik zongorára felszerelhető.

De a legcsodálatosabb készülék mégis csak a Martinophon, Martin Djémil találmánya, aki magyar dalokat játszott rajta a hangversenyen. Ez az ördögös szerszám a különböző hosszúságú elektromos hullámok összekeveredése folytán létrejött úgynevezett interferenciákat rádiólámpákkal és hangszórók segítségével hallhatóvá teszi. Érdekesége e készüléknek, hogy kis antennája segítségével rajta játék közben a hangmá-gassága, színezete és hangereje változtat-ható.

A díszhangversenyen nemcsak a felsorolt zenei csodaszerszámokat mutatták be. Lehotay Árpád szavalata s a Budapesti Egyetemi Énekkarok szereplése is nagy sikert arattak. Kimagasló esemény volt ezen az előadáson dr vitéz József kir. herceg öfensége felolvasása. A magyar feltalálók zsenialitását méltatva vázolta azokat a csodálatos eredményeket, melyeket a magyar feltalálóknak köszönhet a világ. A jelenvoltak hosszan és melegen ünnepezték a fenséges előadót, a legmagyarabb főherceget.

Örültünk annak, amit a feltűnően érdekes magyar zenei találmányokról hallottunk és láttunk és bízunk abban, amit az eddigi eredmények ígérnek. . . (P. L.)

Minden kérdésben szakértő, ha Tolnai Világléxikonát áttanulmányozta.

Délibáb

ó éter-
báb

EGY RÉGI BARÁTOM

Írta: DALLOS SÁNDOR

Tegnap levelet kaptam egy régi barátomtól, akit nem láttam már kerek tizenhét esztendeje. Azt írta, hogy ma reggel háromnegyed kilenckor várjam kint a pályaudvaron, mert Pestre jön, valami dolga támadt a minisztériumban és szeretné a szabad idejét velem tölteni. Főként az estét. Ezt, hogy „az estét”, kétszer aláhúzta, bizonyára alaposan kiszínezte magában odahaza s nagyon eltervezte.

Örültem a levélnek, mert ez az ember tizenhét esztendővel ezelőtt valóban nagyon jó barátom volt. Nyolc esztendőn keresztül osztálytársak is voltunk, emlékszem, két paddal ült előttem balszélről, szép barnaarcú, jóforma, erős gyerek az algebra-dolgozataim az ő szívességéből értek el legalább hármast, míg az ő latin dolgozatai nekem köszönhették a rendes kalkulust. Ez volt az állandó jogviszony közöttünk, ez a szellemi csereállapot. De ezentúl is sok minden összefűzött bennünket. Így például egy-egy kollektíven veszélyesnek ítélt óra előtt közös erővel alakítottuk át úgy a kályhaacső torkolatát, hogy öt perc alatt olyan füsttenger támadt a teremben, mintha az egész épület égne. Néhai szegény Németh Ámbrus tanár úr csaknem ájulást kapott dühében, mikor a tíz perc multával a füsttengert megpillantotta s fogsíksírgatva szidta a szénbányákat, a kályhást, meg a pedellust egyszerre, hiszen mire újból használhatóvá vált a terem, eltelt vagy húsz-huszonöt perc s ő feleltetés nélkül kezdhetné a magyarázatot.

Nos, hát ilyen dolgokban is bajtársiaskodtunk, de még udvarolni is együtt jártunk úgy húsz-huszonyéves fejjel, valami remek gyerekek volt ez a Tóni, hát azt mondtam a feleségemnek:

— Édes fiam, csináltsd holnap ebédre gombalevest, felsálszeletet makarónival és valami hájas tésztát, mert ezek a Tóni kedvencei. Azontúl holnap este engem baza ne várj, mert kiruccanunk a Tónival egy keveset s lesz talán reggel hét óra is, mire hazaláthatok.

S úgy mentem ki reggel az állomásra, hogy szinte a kamaszkoromat vártam, valami finom és jó régi ízet, egy kedves jó, régi barátot tizenhét év távolából, aki de daliás kamasz volt s gondoltam, remek napom lesz ez a mai. Még azt se bántam, hogy csak öt órát aludhattam a korai vonatkezelés miatt, azt se, hogy a dolgom ma egészen elmarad. Ússe kö, jön a Tóni s ez a fontos! S elképzelttem, hogy valami nagyszerű emberpéldány lehet, szép, szabadarcú, erősnyakú, izmos, olyan nőhódító típus, csupa egészség és nevetés s hogy megvesznek ezért itt ma a pesti éjszakában. Jó Isten, mi mindent fölemlegetünk mi ma még a régi időkben! Azt is fel tettem magamban, hogy megkérdezem, mi lett a Csunesurkával, akinek a látásától is csak

nem elolvadtam hajdanán, vajjon él-e, hal-e, asszony-e, lány-e, vagy özvegy? Ő is eltűnt előlem tizenhét esztendeje.

Így vártam a vonatot s pontos tervem volt az egész napra. Azt gondoltam, a minisztériumi ügy elintézésébe majd belesegíttek, hogy gyorsabban menjen, aztán megmutogatom neki a várost, nálunk ebédelünk s közben nagy beszélgetést csapunk a régi idők-ről, négytől-hatig aludhatik is a Tóni, ha úgy van kedve, aztán uzsonna, öltözködés, színház, utána vacsora s ha a Tóninak erre van kedve, jöhet valami mulató, ha nem, hát kávéház, vagy kiskocsmá. Egy remek görbéstest csinálunk s reggel úgy teszünk a vonatra Tónit, hogy ezt a uapot holtig megemlegeti.

Nos, Tóni megérkezett, de majd hanyatt estem, mert én embert még így megváltozni soha az életemben nem láttam. Szinte nem is hittem, hogy ő az. Egy sovány, szürkearcú, kopott bekecsű, térdes nadrágú, hórihorgas és suta ember szállt le a vonatról, tétován nézett körül, mint aki szédül a forgatagban s mikor megpillantott, elindult felém. Bizonytalanul állt meg előttem, valami olyan zavar volt az arcán, mintha ő gyermek lenne, én meg felnőt, úgy kérdezte:

— Te vagy?

— Én.

Jóformán csak a szeméről ismertem meg, annyira megváltozott. Ha nem írja, hogy jön, úgy elmehet mellettem itt a pályaudvaron, hogy eszembe se jut, ki lehet. Hát csak álltunk egymással szemközt, mind a ketten zavarban és nem tudtam mit mondani neki. Ő kezdte a beszélgetést.

— Ej pajtás — mondta, — te jóformán semmit sem változtál. Csaknem olyan vagy, mint diákkorodban. Biztosan nagyon jól megy neked.

— Hát...

— Ne is mondd — s birkózott velem, hogy ki ne tudjam venni a kezéből a kis kopott kékításkát, hogy én vigyem, — látom én, hogy neked nagyszerű sorod lehet. Tudom én az ilyesmit magamról, az embernek az arcára van írva a sorsa. Nézz csak meg engem, rögtön láthatod, hogy nekem milyen keserves. Barátom, asszony van odahaza, négy gyerek, a fizetés kétszáznegyven, de van huszonnyolc pengő levonás, a nagyobbik fiam, a hitang, osztályt ismételt most, a kislányom nemrég esett túl a számarköhögésen, most meg, azt hiszem, kanyarógyanus, az asszonyt az ősszel operálták vakbéllel s van egy olyan cudar gazdám, hogy ha a kutyának beadnák, hát rosszul lenne tőle...

S mondja, mondja, mondja a panaszt s a keserves dolgainak az ismertetését, míg kiérünk. Kint taxit intek oda, mert az állomás

legalább háromnegyed órányira van hozzánk villamoson s a Tóninak csak elnyílik a szeme.

— Hát látod — mondja, — ez az! Ez igen, hogy csak így intesz és taxiba ülsz és nem hiányzik az a rongyos pár pengő, otthon senkise kéri tőled számon, asszony nem veszekszik veled érte, hogy már megint könnyelműsködöl és már megint milliomosnak képzeled magadat, holott jobb lenne azon gondolkodni, hogy összehozunk egy kis házat, mert minden rendes embernek van egy kis háza és a magáiban lakik, csak mi lakunk bérletben és nincs is tekintélyünk semmire. Nem is lehet, mert semmi se úgy megy, ahogy kellene, csak ahogy öltözködünk, hát az maga is szörnyű, a kollégád feleségének, az Annusnak bundája van, igaz ugyan, hogy csak bárány, de nekem az sincs, pedig az Annus apja csak közműves volt, az enyém meg községi iktató, hivatalnok, Dehát te...

Egyet sóhajt Tóni.

— Haj, így az asszony — mondja. — Egy szörnyű fehérenp! Megmozdulni se lehet tőle, mert folyton beszél, beszél, de még hoggyan! Pedig testvér, háromezerkétszáz pengőnk van már a takarékbán, de bizony Isten, azt jóformán úgy koplaltam össze s az elég szép pénz falun és van nekem tekintélyem is. De az asszony az csak beszél, mert magának szeretné a világot! Nemcsak Európát, Ázsiát is melléje. Minden kellene neki. Ha az most tudná, hogy itt a zsebemben hatvannégy pengő dugpénz van a vasúti költségen kívül, szétvetné a méreg, hátha még sejténé, hogy én ezt a hatvannégy pengőt ma este úgy elmulatom, csak úgy zörög! El én, testvér, egy krajcárig, egyszer már én is ember akarok lenni! Ember! Hallod-e? Igaz — fordul hozzám, — bocssás meg, te nős vagy? Nem is tudom.

Megmondom neki, hogy igen.

— No ez nagy baj — sopánkodik, — ez a legnagyobb baj, testvér, ezen a föld kerekességén, ámbár biztosan más feleséged lehet, mint az én llonkám, jobban megnézted, testvér, bárcsak én is jobban kinyitottam volna a szememet, azaz inkább hunytam volna be s neki az ajtólyuknak fejest, csak ki, ahelyett, hogy megkértem volna, mert így végem. Éz az asszony, testvér, ez az llonka, hogy ez micsoda! Arra nincs szó! Nincs...

Ömlik belőle a szó egész hazáig. Jóformán egyetlen betűt nem tudok kiejteni, ő beszél szakadatlanul. Itthon a feleségem nagy szívéllyességgel fogadja, elvégre régi barátom, aztán rohanunk a minisztériumba, elintézem a dolgát, befutjuk a Várat, a Halászbástyát, a Parlamentet, még néhány érdemes helyet, de szent meggyőződésem, hogy Tóni nem lát az egészből semmit. Mert csak panaszkodik, panaszkodik, szapulja a feleségét, gazdáját, az otthoni barátait, a nagyvendéglőst, aki a segédjegyzőt többre nézi, mint őt, az igazgatótanítót, aki mindig ügyesen kitér a pertű elől, szapul mindenkit.

Csak elnéztem ezt az embert, hogy ugyan howá lett ebből a régi, kedves, jókedvű fürge

Délibáb

kamasz, az a jó kiállítású, mokány legény, aki úgy szédítette a kisvárosi leányokat, hogy mind tőle tanultunk férfias viselkedést s akiről titokban mindig azt hittem, hogy előbb-utóbb nagy ember lesz belőle.

Látom, hogy vagy öt odvas foga is van. S még beszél mindenfélét, hogy ez meg ez a hivatalnok odalent hogyan él, hogy ennek meg ennek az embernek a felesége... hohó, testvér — s a feleségemre int, — zszindely van a háztetőn! Én meg csak azon veszem észre magam, hogy úgy ülök már mellette, mintha egy vadidegen és kellemetlen embert látnék vendégül. Végre én is szóhoz jutok és megkockáztatom a kérdést:

— Te, hát a Csuncsurkával mi van?

Néz rám s elbámul, hogy én még ilyesmire emlékszem.

— Affene tudja testvér — felel két falat között, — nincs nekem időm ilyesmire, hogy ilyen régi marhaságon gondolkodjam! Dolgozom én, testvér, meg hisz adna nekem az llonka Csuncsurkát! Ojje!

Ez így ment délután négy óráig. Akkor ajánlottam Tóninak, hogy talán szundítana egy keveset, de erősen tiltakozott, hogy soha életében nem alszik délután. Valósággal úgy kellett beerőszakolnom a szobámba s öt perc múlva úgy horkolt, hogy a falak is reszketek bele s vagy tíz percig ráztam hat óra felé, mire fölérzett.

— Ejnye testvér, de elahídtam, pedig Isten bizony, nem alszom én sohase délután!

Ugy jött ki, mint egy sovány medve. Félhétkor uzsonnáztunk, aztán színházba vittem Tónit, de a második felvonás után ott kellett hagynunk az előadást, mert láttam rajta, hogy szörnyen unatkozik. Kezdtém hát ajánlhatni a

HAGYOMÁNYOS HŐSIESSÉGGEL

harcolt a „Kalevala népe“, ezt állapítja meg az egész világ a finnek küzdelmének befejezése után. Fokozott érdeklődés fordul a nagy finn hősköltemény, a

KALEVALA

felé, amely **most jelent meg** a Lafontaine Társaság kiadásában. A háromkötetes mű ára díszes félvázson kötésben kötetenkint **96 fillér**, vagyis összesen

2 PENGŐ 88 FILLÉR

bérmelve. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében a Tolnai Világlapja kiadóhivatalában (Budapest, VII, Dohány u. 12). A pénzküldés legolcsóbb módja a 9244. számú postatakarékpénztári számlánkra történő befizetés. Üres befizetési lap 3 fillérért postahivatalokban és trafikokban kapható!

mulatót, vagy a kávéházat, de egyik se kellett neki.

— Dehogy, testvér! Nem akarok én fényes helyeket! Gyerünk egy jó kocsmába, inni akarok én testvér, beszélgetni, egy rejtendő nagyot mulatni, nyugodtan ülni valahol s úr lenni, a teremtsit, annyit inni, amennyi belém fér! Most az Ilonka sincs itt, hát egyszer kirúgok a hámból, testvér, hogy a föld is belelapul!

Hát kiskocsmába mentünk ide Budára. Tóni megevett két és fél adag marhapörköltet nokedlival, tisztán itta a bort, de olyan arccal, mint aki most üdvözülni. Tíz órakor már vagdosta földhöz a poharakat, betörte az ablakot, egy szódásüveget a ventilátorhoz vágott, fizetett boldog, boldogtalannak, tizenegy órára megihatott vagy négy liter bort s olyan holtrészeg lett, hogy meg lehetett volna operálni érzéstelenítés nélkül. Ötvenhét pengő számlát fizetett a mi borunkon kívül, mert a mi borunkat, azt én fizettem. Egy szállodába

vittem el Tónit s meghagytam a portásnak, hogy reggel hatkor ébressze fel, küldje ki az állomásra, mert félnyolckor indul a vonata.

Ez volt az aláhúzott este. Fél tiztől háromnegyed tizenkettőig. Most fél egy, itthon vagyok, írom ezt a beszámolót s váltakozó érzések dúlnak bennem. Hol utálok Tónit, hol sajnálom. És azon töprenkedem, vajon hol veszett el ez az ember, melyik általutján az életnek, ezerkilencszázhuszonkettő őszétől ezerkilencszáznegyvenig?

A lapkézbesítő kötelessége!

Egyszerre öt panasz érkezett Pécsről, ahol több ezer előfizetőnk van, hogy miután nem volt otthon két ízben, nem tudta a lapot átvenni és harmadszor már nem jött el a kézbesítő. Figyelmeztetjük és kérjük, gondoskodjék róla, hogyha nem tartózkodna odahaza, hogy a lap árát valamely szomszédjánál hagyja, mert a lapkézbesítő még kétszer sem köteles a lapot kivinni.

KÉT TRÉFA

MÁJUSI TRAGÉDIA

Sápadtan, kétségbeesetten áll főnöke előtt.

— No, mi újság, Kovács?

— Kérem, igazgató úr, méltóztatott megígérni, hogy májusban már megkapom a fizetésemelést.

— Arról szó sem lehet.

Kovács kékült-zöldült.

— Pedig én számítottam rá.

— Elég helytelenül tette. Gondolhatta volna, hogy a mai nehéz időkben ez lehetetlen.

— Igérni tetszett... még a múlt évben...

— Akkor én még nem tudtam, hogy a világ a feje tetején fog állni. Hát csak szépen nyugodjék bele...

Kovács üveges szemmel meredt maga elé.

— Igazgató úr...

— No?

— Ha nem kapom meg a fizetésemelést, akkor... akkor nincs más hátra, mint felmenni a hatodik emeletre... igen, a hatodik emeletre...

Elsuklott a hangja. A főnök ijedten nézett rá.

— Ugyan, ne csináljon bolondságot. Miért kéne magának felmenni a hatodik emeletre?

Kovács csendesen mondta:

— Mert ott havi húsz pengővel olcsóbb lakást lehet kapni.

TÖRTÉNEK MÉG CSODÁK

Gyurka barátomat a pályaudvar várótermében pillantottam meg, amint éppen egy szőke hölgyet nézegetett. No, hiszen, ha a felesége látta volna, tudom lett volna haddel-hadd. A felesége azonban nem volt mellette és úgy látszik, az én Gyurka barátom alaposan kihasználta az ellenőrizetlen pillanatot.

Nem akartam boldog szemlélődésben zavarni és tapintatosan hátat fordítottam neki. Gondoltam, majd csak beleún a nőbe és akkor aztán elébe kerülök. Évek óta nem láttam Gyurkát és alig vártam, hogy végre beszéljek vele. Hogy a házasságot nem sikerült, azt úgyis tudom, szegény Gyurka, ha sejtette volna, hogyha az ő szelid, angyali Klárkájából kicsoda zsémbes, veszekedő asszony válik, dehogy is vette volna el.

A portás beszállást jelzett. A szőke hölgy felkapta útitáskáját és a kijárat felé igyekezett. Gyurka elábrándozva nézett utána.

Elébe toppantam:

— Csakhogy látlak végre!

— Hát téged mi szél hozott ide?

— Utazom. És te?

Gyurka a távozó hölgy felé mutatott:

— Láttad?

— Láttam.

— Idáig követtem. Hogy ki a nő, nem tudom. De nem is érdekel. Rájöttem, hogy az élet minden szépsége csak hangulat. A nők csak arra valók, hogy messziről nézzük őket. Minél messzebbről, annál jobb.

— Hogy vagy Klárrival? Még mindig veszekedtek?

— Már nem, hála Istennek.

— Örömmel hallom.

— Békesség van köztünk. Nem avatkozunk egymás dolgába. Mindenki azt teszi, amit jó-nak lát.

— Hát ez derék! Hogy így át tudad formálni Klárát, az csak dicséretre válik. Ha mindent, de azt az egyetlen nem hittem volna, hogy ti már nem marakodtok.

Többé soha!

— És hogy történt ez a csoda?

Gyurka lehorgaszította fejét. Halkan mondta:

— Elváltunk.

Dymí

Délihál

tásnak,
e ki az
nafa.
három-
on va-
ozó ér-
mit, hol
on hol
tján az
őszétől

e!

51, ahol
án nem
lapot
a kéz-
doskod-
dahaza,
édiánál
er sem

en za-
n neki.
és ak-
em lát-
gre be-
n sike-
ha sej-
Klári-
asszony

e hölgy
igyeke-
a.

t:

6, nem
, hogy
A nők
k őket.

vesze-

kozunk
mit jó-

ad for-
lik. Ha
volna,

modta:

Dymi
libál

Pereg a film

JANE BRYAN
virágait öntözi
(Warner)

Hollywoodban

Hosszú és küzdelmes esztendő után jutott el a világhírnévhez és az ezzel együttjáró anyagi sikerekhez John Garfield, a Warner új sztárja, akinek „The made me a Criminal” című új filmjéből közlünk két kedves jelenetet. Ebben a filmben Garfield egy fiatalembert alakít, aki megnyerte a boxolás világbajnokságát s ennek öröme nagy mulatságot rendez. A mulatozás végén, amikor már alaposan felöntött a garatra, egy újságíróval összelüziése támad, amiből verekedés kerekedik, s ennek hevében gyilkosság történik. A boxajnok ártatlan s mégis őt gyanúsítják. Ebből származik a bonyodalom. A filmben, amelyet Budapesen is bemutatnak, John Garfieldnek a szép Gloria Dickson a partnere s képeinken is vele szerepel együtt.

Jelenetek Gloria Dickson

John Garfield egyébként már gyermekkorában árvaságra jutott, előbb egy szabóüzletben, majd egy cukrásznál inaskodott. Azután „önállósította” magát, mint újságárus a newyorki üzletnegyed egyik uccasarkán. Csak az éjszakai iskolákat látogathatta s a küzdelmes esztendőkhöz során alaposan megismerte a newyorki átvilág és a nagyváros éjszakai életének alakjait. Ez a tapasztalat segítette ahhoz, hogy

Gary Cooper
(Paramount felv.)

ront választotta partnerül. Az első filmjük, egy Floridában lejátsszódó kalandos vígjáték, már elkészült s azt nagy sikerrel mutatták be.

Dorothy Lamour legújabb filmjében hindu ruhában játszik, amelynek „lava-lava” a neve. A különös szabású kosztüm elkészítése sok gondot okoz a művésznőnek s főleg a ruha tervezőjének. Egyik képünk azt ábrázolja, hogy Hollywood egyik legdivatosabb szabónője, Edith Head térdeplő helyzetben rajzolja Dorothy Lamour figyelmes ellenőrzése mellett a készülő exotikus ruha terveit.

Gloria Dickson

ébként már
aságra ju-
abóüzletben,
inaskodott.
ta” magát.
ewyorki üz-
arkán. Csak
kal látogat-
es esztendő
egismerte a
a nagyváros
akjait. Ez a
ahhoz, hogy

és John Garfield új filmjéből

szerepének élethű ábrázolásával már első főszerepében átülő siker aratott az amerikai mozikközön- ség előtt.

A hollywoodi éisővonalbeli népszerű filmsztárok újabban a szerződéseikben azt is kikölik, hogy következő filmjeikben kik lehetnek a partnereik. Így kötött most új szerződést Gary Cooper, aki legközelebbi három filmjében Merle Obe-

Dorothy Lamournak ruhát készítenek

Gloria Jean, az Universal új gyermeksztárja két apró zenész kíséretével énekel

Jenny Jugo, a tehetséges német filmszínésznő a napokban Budapesten tartózkodott új filmjének bemutatója alkalmából

Irene von Meyendorff, Rudi Godden, Hermann Braun és Dina Grace vidám jelenete a műteremben
(Tobis felvétel)

A neubabelsbergi hatalmas filmgyár-telep repülőgépről
(Ufa felvétel)

*Minden jó,
ha jó a vége*

Pethes Sándor, Apáthy Imre,
Berky Lili

Lukács Margit,
Somogyi Erzsi

Lukács Margit,
Timár József

A Nemzeti Kamaraszínház bemutatta Shakespeare „Minden jó, ha jó a vége” című színdarabját. Képeink a darabból

Jelenet a darabból. Somogyi Erzsi, Apáthy, Táray

(Bojár felv.)

RÁDIÓMŰSOR (május 26—
június 1-ig)

Preszly Elemér dr.
5.35 (MFI felb.)

A szentbeszédét mise közben Vízter József apát, főesperes, fiszapüspöki plébános mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezényletével.

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a bécsi-kaputéri templomból.

Prédikál Egyed Aladár szegedi tb. főesperes.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor.

Közben kb.
1.00: „Rádiókrónika.”
Elmondja Papp Jenő.

1.45: Hírek.
2.00: Hanglemezek.

3.00: „Időszérő gazdasági tanácsadó.”
A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.

3.45: A József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.

Vezényel Seregi Artúr. 1. Seregi Artúr: Szent István induló; 2. Thomas: Raymond, nyitány; 3. Huszka: Részletek a „Gül Baba” c. operettből; 4. Lehár: Cigányunnepek.

4.30: „Az alföldi futóhomok.”
Mihályt István dr előadása. Közművelődési előadásorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Szalónötös.

1. Lehár: Keringőgyűveleg a „Giuditta” c. operettből; 2. Losonczy Dezső: Angolkeringő és foxtrött; 3. Ránky György: Madárinduló.

5.35: „Az átértékelt Deák Ferenc.”
Preszly Elemér dr előadása.

5.55: A m. kir. honvédelmi minisztérium 1. sz. regőcsoportja.

Tagjai: Kertay Ferenc, Lévy Béla (ének), Lantos Ferenc, Lugossy István (tárogató), Zongorán kísér: Thegze-Gerber Miklós. A Zrínyi-csoport gyűjtése. 1. Thegze-Gerber Miklós: Basa Pista-ballada; 2. Tyukodi nótá; Csinom Palkó (Kárpáthy Ernő feldolg.); 3. Toborzó: 1848-ik évben; Hajnalodik; Zsindelezik (Thegze-Gerber Miklós feldolg.); 4. Vaszy Viktor: Fiumei kikötőben.

6.20: „Krudyról.”
Márai Sándor előadása.

6.45: Hangképek az Újpest—Hungária labdarúgó-mérkőzés második félidőjéről.
Közvetítés az újpesti stadionból. Beszél Pluhár István.

7.15: Hírek.
7.25: Pertis Jenő cigányzenekara.

8.00: „A szürke köpeny.”
A világháború katonaköltészete. Ádám Jenő előadása. Közreműködik a Budai Dalárda.

8.50: Sporteredmények.
9.00: „A költő és a halál.”

Dráma egy felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Rendező Csanády György. Személyek: A költő — Timár József; Százados — Abonyi

Vasárnap

MÁJUS 26

BUDAPEST I.

3.00: Ébresztő.
Utána: Szózat.
Majd: Hanglemezek.

3.45: Hírek.

10—11.15: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomból.

Tivadar; A gazda — Onody Ákos; Falusi leány — Tahy Anna Mária; A konziliárus — Harsányi Rezső; A báróné — Pécsi Blanka.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Szórakoztató hanglemezek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11—12.00: Hanglemezek.
I. rész: Operettrészletek. II. rész: Filmdalok és jazzszámok.

12.05—12.35: Rádió Leventeféltára.
„Hősök napja.” Közvetítés a budapesti Hősök tereéről. Beszélő Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

3.05—3.40: A József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.

Vezényel Seregi Artúr. 1. Nagypál Béla: Turista-induló; 2. Kéler Béla: Magyar vígjátéknyitány; 3. Lehár: Arany és ezüst, keringő; 4. Zách Győző: Magyar ábránd.

5.40—6.20: Szalónötös.

7.30: „Az éreország.”
Tóbiás Kornél dr előadása.

8.00: Hírek, lövésznyeremények, hírek szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Hanglemezek.

9.25: „Francia filmek.”
Soós László előadása.

10.05: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

9.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos-rend kassai templomából. A szentbeszédet Skripeczky Béla mondja. A kassai II. Rákóczi Ferenc polgári fiúiskola a Gregorian énekekől a VIII. (De Angelis) misét énekli. Vezényel Kárpátfalvy József, orgonán Keresztessy Ferenc.

10.00: Kamarazene hanglemezről.

10.15: Az Országos Luther-Szövetség kassai csoportjának alakuló gyűlése. Közvetítés a Vármegyeháza díszterméből.

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: „Szent István himnuszok.” Előadja Marossy Lajos.

11.55: Wagner: Rienzi, nyitány (berlini filharmonikusok zenekara). Hanglemez.

12.05—12.35: Levente rádióféltára. Átvétel Budapest II.-ről.

Kb. 12.35-16: „Első szent királyunk.” Bouniczky János előadása.

Kb. 1—5.15: Azonos Budapest I. műsorával.

5.15: „Éneklő ifjúság Kassán.” Közvetítés a kassai Nemzeti Színházból. Bevezetőt mond vitéz Ujváry Lajos tanügyi főtanácsos.

7.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAD3 hívójeles adóállomáson, 11.850 kiloeikluson, 25.32 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 11—12.20 óráig.

A HAT5 hívójeles adóállomáson, 9625 kiloeikluson, 31.17 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12.35—2.00 óráig.

Dohnányi Ernő
8.20

BUDAPEST I.

6.40: Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrend.
10.00: Hírek.
10.20: „A Mátravidék és vidéki városok panasza Jókai lapjában 1864-ben.” Felolvasás.

10.45: „Egy és más a kigyókról.” Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Barangszó. Hírmusz. Időjárásjelentés.
12.10: Nemes Pál tánczenekara.
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Lecocq: Angol asszony leánya, nyitány; 2. Dvorzsák: Szláv táltosok; 3. Lacombe: Tavaszli szerenád; 4. Liszt: XIV. magyar rapszódia; 5. Strauss János: Ó szép május, keringő; 6. Müller Károly: Bevonulási induló.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyanhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.15: Diáktélióra.

„Séta a pillangók között.” Irta Bánky Sándor. Felolvasás.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: Varsányi Rudolf magyar nótákat énekel, kísérő Gáspár Lajos elgánzenekara. Dalok: Huszka: Darumadár fenn az égen (Martos szövé.); Balázs Árpád: Sárga rózsza (Fényes Lőránd szövé.); Radics Béla: Megállok a keresztútnál (Farkas Imre szövé.); A csap uccán végestelen végig (népdal); Kiss-Angyal Ernő: Jaj, de szép kék szeme van; Kalmár Tibor: Ugy nézek rád; Fráter Lőránd: Tele van a város akácfavirággal; Várady Aladár: Irtam tegnap a babámnak (Fekete Feri szövé.); Révffy Lajos: Asztalosék kapufáját; népdalok; Kinek nincsen szeretője; Tíz pár csókot egyvégből.
5.55: „Gyorsan mozgó alakulatok.” Vitéz nárai Náray Antal ezredes előadása.

6.15: A rádió szalózenekara. 1. Winkler: Donna Chiquita, nyitány; 2. Czernik: Babavigalom; 3. Szirmai Albert: Alexandra, egyveleg; 4. Siklós Albert: Magyar induló. Közben

6.40: „Hogy teremt elő 10 pengőt a diák?” Csanak István beszélgetése a „Diákkaptár” munkájáról, két diákkal.

7.15: Hírek.

7.25: Marta Arder-Runge észti népdalokat énekel zongorakísérettel.

7.45: „Paganini.” Haraszti Emil dr előadása. (Felolvasás.)
8.20: Az Operabáz zenekara.

1. rész. Paganini-émlékhangverseny. Vezényel Dohnányi Ernő. Közreműködik Szentgyörgyi László (hegedű). 1. D-dúr hegedűverseny (Szentgyörgyi); 2. Perpetuum mobile (zenekarra alkalmazta Vaszy Viktor); 3. Beethoven: V. szimfónia (c moll).
9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
10.10: Oláh Kálmán elgánzenekara muzsikál.
11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és esperanto nyelven.
11.25: Magyar és külföldi tánclemezek.
12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45—7.15: „Német nyelvtanítás.” Szentgyörgyi Ede dr előadása.
7.20: „Tíz év a magyar szellemi életből.” Kozocsa Sándor dr előadása.
8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
8.25: Lenz Mária magyar költők németnyelvű fordításából szaval. Hangfelvétel.
8.45: Magyar és külföldi tánclemezek.
9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
11.05: Dobay János dr előadása.
11.20: Magyar nóták és csárdások hanglemezről.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.45: Évi Liliak észti hegedűművész nő műsora, zongorán kíséri Reiter Márta.
4.15—6.40: Azonos Budapest I. műsorával.
6.45—7.15: Német nyelvtanítás. Átvétel Budapest II-ről.
7.15—éjjei 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAD3 hívójeles adóállomáson, 11.850 kilocikluson, 25.32 méterem. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 11—12.20 óráig.
A HAT5 hívójeles adóállomáson, 9.625 kilocikluson, 31.17 méterem. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12.35—2.00 óráig.

Kevés pénzből — sok jót főz a háziasszony, ha étrendjét az újkiadású Ragyogó szakácskönyv receptjei alapján állítja össze. A könyv terjedelme 350 oldal és nyolcszáz ételreceptet tartalmaz. Ára díszes, féléves kötésben, bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12. Utánvétellel szállítva 75 fillérrel drágább.

Sala Domokos
6.05

- 10.45:** „Divattudósítás.” Felolvasás.
- 11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00:** Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
- 12.10:** Bachmann Géza hegedül zongorakísérettel.
1. Schubert D-dur szonáta; 2. Wieniawski: A-dur polonaise; 3. Hubay: III. csárdajeletet.
- 12.40:** Hírek.
- 12.55:** „Éneklő ifjúság.”
Közreműködik a békési ref. elemi iskola énekara Gulyás György vezetésével. 1. Praetorius: Biztató; 2. Kerényi György: Zsoltár gyermekhangra; 3. Bárdos Lajos: Zsoltárkánon; 4. Orlando di Lasso: Hajnali himnusz; 5. Gebhardi: Énekünk szálljon; 6. Mozart: Csalogány az erdőn; 7. Szentirmay Elemér: a) Jázminbokor; b) Zsebkendőm négy sarka; c) Ucca, ucca; 8. a) Kis kaeca; b) Ugyan édes komámasszony (Bárdos Lajos népdalfeldolgozásai a „Kicsinyek kórusa” c. műből; 9. Neuwach: Régi dalocska; 10. a) Hol jártál; b) Csinálosi erdő; c) Ez a malom, Kerényi György „Kétágu síp” c. művéből; 11. Népdalok: a) Hegyek alatt; b) Debreceni nagy kaszárnya; c) Jaj de jó.
- 1.20:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
- 1.30:** Kiss Lajos cigányzenekara.
- 2.30:** Hírek.
- 2.45:** Műsorismertetés.
- 3.00:** Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 4.10:** „Asszonyok tanácsadója.”
Arányi Mária előadása.
- 4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00:** Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 5.15:** A rádió szalózenekara.
1. Siede: Spanyol induló; 2. Bernards: Svéd-norvég népdalok; 3. Timberg—Sharples: Fox-trott; 4. Szücs János: Mosoly, keringő; 5. E. Fischer: Florida; 6. Lehár: Részletek az „Éva” c. operettből.
- 6.05:** „Mikszáth Kálmán magáról mesél.”
(Mikszáth-szemelvények halála 30. évfordulóján.) Felolvassa Sala Domokos.
- 6.30:** Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
- 7.15:** Hírek.
- 7.25:** „Örökéletű hangok.”
Zakál Dénes dr előadása hanglemezekkel.

Kedd

MÁJUS 28

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Három nap Vas megyében.”
Irta Főnyad Ernő. Felolvasás.

8.10: „Kézfogó.”

Népszínmű három felvonásban. Irta Maróthy Jenő. Rádiószínpadra alkalmazta Turchányi István. Rendező Csanády György. Személyek: Gonda János — Mihályffy Béla; Gonda Jánosné — Mihályffy Júlia; Gonda Andris — Páger Antal; Káposztás Péter — Teleky Sándor; Káposztás Péterné — Baesányi Paula; Káposztás Erzsi — Orsolya Erzsi; Kovács Ferke — Pataky Jenő; Virág Zsuzsi — Mérsáros Ági; Jóska bácsi — Hosszu Zoltán dr; Varga néni — Nagy Ibolya; Pendelyné — Bakó Lászlóné; Kocsmáros — Hajnal György; Kocsmárosné — Füzess Anna; Csósz — Selmeczy Mihály; Galambos Mihály, öreg bíró — Balázs Samu; Kisbíró — Szőke Lajos; Cigányprimás — Ragályi Elemér.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Az Arizona-jazzband játszik.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.45—6.05: Ruszin hallgatóknak.

Dankulinecz Jenő ruszin népdalokat énekel zongorakísérettel. — Peredaesa dyla podkarpatszkich ruszinov. Jevgenij Dankulinecz iszpolnit rodnoja piszni v szoprovozsdeniji rojalja.

6.45—7.15: Francia nyelvoktatás.
Garzó Miklós dr előadása.

7.25—7.55: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőja.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Hanglemezek.

9.25: „Egy udvari festő és parádérendező.”
Kampis Antal dr egyetemi m.-tanár előadása.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Örhelyi Emil előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: A 21-ik honvédegyalozered zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.

4.10—6.45: Azonos Budapest I. műsorával.

6.45—7.15: Francia nyelvoktatás. Átvétel Budapest II.-ről.

7.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAD3 hívőjeles adóállomáson, 11,850 kiloelekton, 25,32 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 11—12,20 óráig.

A HAT5 hívőjeles adóállomáson, 9,625 kiloelekton, 31,17 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12,35—2,00 óráig.

Willant Rezső
10.45 (Amatőr felv.)

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Szent Johanna.”

Irta Eörsy Júlia dr. Felolvasás.

10.45: „Guidonia, a levegőváros.”

Irta Willant Rezső. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemek.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.

1.30: A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara, vezényel Pongrácz Géza.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.

4.10: „Sütő-főző gyermekdelután.”

Irta és vezeti Kilián Zoltán. Közben előadásra kerül H. Hajtáy Etelka „A tyúklevés” című vígjátéka. Előadják a gyermekszereplők.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Boeskal Imre zongorázik.

Zeneképek állatokról. 1. a) Rameau: A tyúk; b) Daquin: A kakuk; 2. a) Saint-Saens: A hattyú (Boeskal feldolg.); b) Kereszty István: Mókuskok tánca; 3. a) Grieg: A pillangó; b) Mussorgszkij: Kis csirkék tánca a tojáshegyben; 4. a) Debussy: Az elefánt bölcsődala; b) Bartók: Medvetánc; c) Boeskal Imre: Darazsak, toccata.

5.40: „Esze Tamás nepe példát mutat.” Erdős Jenő előadása.

6.10: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, közben Gaudi Tassi Ignác tárogatózik.

Tárogatószámok: Rákóczi kesergője; Patyolat a kuruc (Káldy Gyula gyűjtése); Repülj madár; gróf Andrássy Tivadarné; Krasznahorka büszke vára; Dankó Pista: Nagy Beresényi Miklós; Te vagy a legény Tyukodi pajtás; Szól a kakas már (Káldy Gyula gyűjtése); Dankó Pista: I. Most van a nap lemenőben; II. Eltört a hegedűm.

Közben

6.40: Rádió a rádióról.

7.15: Hírek.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Tosca.” Cigna Gina, Alessandro, de Franceschi Enrico, a római kir. operaház művészeinek vendégfelléptével. Vezényel Bellezza Vincenzo. Melodráma három felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írták Illica és Giacosa. Fordította Váradi Sándor. Zenéjét szerzte Puccini. Rendezte Nádasdy Kálmán. Személyek Tosca Flóra — Nádassy Kálmán, Cavaradossi Mario — Granda Cigna Gina; Cavaradossi Mario — Granda Alessandro; báró Scarpia — de Franceschi

Enrico; Angelotti Cesare — Vitéz Tibor; Sekrestyés — Komáromi Pál; Spoletta — Szügyi Kálmán; Pásztorfiú — Kovács Jolán; Futár és börtönőr — Mally Győző; Sciaronne — Lakatos Sándor.

Az I. felvonás után kb.

8.20: Külügyi negyedóra.

A II. felvonás után kb.

9.20: Hírek, időjárásjelentés.

Az előadás után kb.

10.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

Kb.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45—7.15: Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.

7.40: „A Székesfővárosi Énekhar Fírenzében.” Volly István dr előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: A rádió szalonzenekara.

1. Lehár: Cigányszerem, nyitány; 2. Kockert: Vidám hazatérés, gavott; 3. Thiel: Két piros rózsza, tangó; 4. Mascheroni: Történet; 5. Riedel: Keleti jelenet; 6. Rixner: Póni fox-intermezzo; 7. Zách István: Keringő; 8. Hügel: Tangó; 9. Dowell: Boszorkánytánc; 10. Siede: Boldog szerelem, intermezzo; 11. Maxen: Bella Donna, pasodoble.

9.30: „Az angolok Észak-Amerikában.” Baktay Ervin dr előadása.

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „Néphiedelmek és babonák.” Köves Károly előadása.

11.25: Szórakoztató hangszerszólók hanglemezzel.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Hanglemek. I. rész: Liszt: Es-dur zongoraverseny (zongora: Walter Gieseking és a londoni filharmonikusok zenekara, vez. Sir Henry Wood). II. rész: Magyar tánckoncert-újdonosságok.

4.10—6.40: Azonos Budapest I. műsorával.

6.45—7.15: Olasz nyelvoktatás. Átvétel Budapest II.-ről.

7.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAD3 hívójeles adóállomáson, 11.850 kilokalukson, 25.32 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 11—12.20-ig.

A HAT5 hívójeles adóállomáson, 9.625 kilokalukson, 31.17 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12.35—2.00 óráig.

Hoffmann Edit dr.
5.40 (MFI felv.)

Csütörtök

MÁJUS 30

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: Möricz Pál elbeszéléseiből. Felolvasás.

10.45: „Sárospataki

szegény diákok és a putaki tehetségkutató.”
Irta Harsányi István dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Rácz Béla cigányzenekara.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A rádió szalonzenekara.

1. Gebhardt Rio: Az infánsnő születésnapja, nyitány; 2. Lehár: Tangó a „Giuditta” c. operettből; 3. Zakál Dénes: Budapest, slowfox; 4. de Micheli: Vidám szerenád; 5. Pizzi: Rosalba, intermezzo; 6. Dohnányi: Keringő a „Pierrette bátyóka” c. némajátékából; 7. Delibes: Coppélia, szvit.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyanhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Ruzsin hallgatóknak.

Baleczky Emil: Fialal ruszin költők. Versek összekötő szöveggel. Az összekötő szöveget Niszkaes László mondja el, a verseket Man-kovich Mária és Baleczky Emil adja elő. — Peredacs dyla podkarpatszkich ruszinov. Jemeljan Baleczkij: Molodje podkarpatszkije poetó. Montazs. Ucsesztvujut: Maria Man-kovich, Jemeljan Baleczkij i Vaszilij Niszkaes.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Néprajzi hanglemezek bevezető felolvasással.

5.40: „Rubens.”

Hoffmann Edit dr előadása.

6.10: Spanyol dalok és táncok hanglemezeiről.

6.45: „Méhészeti időszerű tanácsadó.”

Valló Árpád előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

7.15: Hírek.

7.25: Melles Béla zenekar.

Vezényel Vincze Ottó. 1. Lincke: Revünyitány; 2. Waldteufel: Espana, keringő; 3. Bányai Aladár: Román; 4. Mascagni: Parasztlebcselet, ábránd; 5. Ganzse: Mazúrka a „Cárno” c. operettből; 6. Becce: Isola Bella; 7. Kodály: Közzene a „Háry János” c. daljátékából; 8. Bayer: Babatündér, balett-részletek.

Közben

7.45: „Heizsini séta a londoni kikötőben.” Hangfelvétel.

8.45: „Édes május.”

Összeállította Örley István. A verseket elmondja Szelezky Zita.

9.15: Tea Consbruch énekel zongorakísérettel. 1. Schubert: a) Hova; b) A kívánsi; 2. Brahms: a) Ach wende diesen Blick; b) Szürkület; d) Tavasszal; 3. Wagner: a) Az angyal; b) Fájdalmak; c) Álmod. Hangfelvétel.

9.40: Hírek. Időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.

Dalok: Hajdu József: Tudom, hogy felőlem... (Melháné szövé.); Szaucsek István: Amikor majd... (Széchenyi szövé.); Tóth Zoltán: Nefeleges meg négy szál; Csorka Gyula: Volt-e már (Sziántó szövé.); népdal: Árok, árok...; Szávozdi Richárd: Álom...; Balázs Gy.: Debreceeni leány (Radics); Sándor Jenő: Nem kell pénz...; Rácz Pali: Itt hagytak az álmod (Skodaj szövé.); népdal: A cigányok sátora; Wachutka Ferenc: Valamikor egyszer régen...; népdal: Jaj de régen volt; Oláh: Csak tebe tud bízni (Korányi szövé.); népdal: Lányok, lányok...

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.

11.25: Szórakoztató zene.

Hangfelvétel.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

4.15—4.45: Szórakoztató hanglemezek.

6.15: Angol nyelvoktatás.

J. W. Thompson előadása.

6.45—7.15: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik.

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Hanglemezek.

9.15: „Baldogóság és gyötrellem.”

(Munkácsy Mihály levelei feleségehez.) Farkas Zoltán előadása.

9.45: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Szlovák hallgatóknak: „Magyarok és szlovákok 1848-ban.” Kotoec János előadása.

11.20: Operarészletek hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—5.40: Azonos Budapest I. műsorával.

5.40: Kriszt Klára énekel, zongorán kíséri Bukovszky Anna.

6.15—6.45: Angol nyelvoktatás. Átvétel Budapest II.-ről.

6.45—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT3 hívójeles adóállomáson, 11.850 kilocikluson, 25.32 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 11—12.20 óráig.

A HAT5 hívójeles adóállomáson, 9.625 kilocikluson, 31.17 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12.35—2.00 óráig.

Délihát

Révay József dr.
(Remete felv.)

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
Hírek. Közlemények.
Hanglemezek.
Utána: Étrend.
10.00 Hírek.
10.20: Ruszin ifjúsági előadás.
Kalinov Miklós: „A ruszin ifjúság feladatai.” Felolvasás.

Peredacsba dlya podkarpatszkich molodezsi Nikolaj Kalinov: Zadaesi podkarpatszkoi molodezsi. Doklad.

10.45: „Hogyan együnk?”

Irtó Barabás Zoltán dr. egyetemi m.-tanár. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Országos Postászenekar.

Vezényel Eördögh János. 1. Kiss-Angyal Ernő: Részletek a „Férjet kersek” e. filmből; 2. Fricsay Richárd: Mezei virágok, egyveleg; 3. Lehár: Luxemburg grófja, keringő; 4. Garami Béla: Huszárnóta; 5. Verdi: Traviata. ábránd; 6. Nicolai: A windsori vig. nyitány.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Magyar Revü Táncezenekar.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Diákfelőla.

„Harc, vagy szövetkezés.” Szilády Zoltán előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Toll Árpád cigányzenekara.

5.45: „La insula de Sankta Margareta.”

Csóra Simon: „A Szent Margitsziget” című eszperantó nyelvű előadása. Hanglemezekkel.

6.15: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. Közreműködik Marjay Erzsébet (ének). 1. Strauss János: Denevér, nyitány; 2. Kálmán: Dal a „Jozefin eszárnc” e. operettből (Marjay); 3. de Fries: Tangó a „Garzonlakás kiadó” e. filmből; 4. Friml: Keringő a „Tarantella” e. filmből (Marjay); 5. Fényes Szabolcs: Foxtrott; 6. Lehár: Dal a „Cárevics” e. operettből (Marjay); 7. Lehár: Angela belépője a „Luxemburg grófja” e. operettből (Marjay); 8. Churchill: Induló a „Höfchérke és a hét törpe” e. filmből; 9. Grothe: Dal és eszárdás a „Nagy siker” e. filmből (Marjay); 10. Albini: „Trenk báró”, nyitány.

Délibáb

Közben

6.45: Sportközlemények.

7.15: Hírek.

7.25: „Pannonhalma.”

Közvetítés a pannonhalmi Szent Benedek rendi apátságából. Beszélő Révay József dr. Hangfelvétel.

8.10: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Vezényel Kiss Lajos, a zimonyi zeneakadémia igazgatója. 1. Bach: II. Brandenburgi verseny; 2. Kodály: Nyári este; 3. Slavenski: Balkóni szvit; 4. Hrisztics: Két tánc; b) Liszt: Tasso, szimfónikus költemény.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Táncelemek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Pertis Pall cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.50: Toll Árpád cigányzenekara.

6.15—6.45: Gyorsirótanfolyam.

Szlahey Géza előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Szórakoztató hanglemezek.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10.—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „A Szent Jobb Kassán.” Bűczkó Emil dr. előadása.

11.25: Magyar dalok és hangszerszólók hang- lemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: A szlovák ifjúságnak: „Az ezüst Selmecbánya.” Vartovszky Emil előadása.

3.45: Dr. Lőcsei Béla régi magyar nótákat zongorázik.

4.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAD3 hívójeles adóállomáson, 11.350 kiloeikluson, 25.32 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 11—12.20 óráig.

A HAT5 hívójeles adóállomáson, 9.625 kiloeikluson, 31.17 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12.35—2.00 óráig.

Előfizetőinket okvetlen kérjük, ha a lakás-címük megváltozik, hogy ezt lapunk kiadóhivatalának (Bpest, VII, Dohány ucca 12) jelentsék be.

Mihalovics Jenő
4.15

szereplővel, hangpéldákkal.

10.45: „Mit nézzünk meg?”
A képviselőház és az országház olvasótermét.
Ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: „A szegedi Ipari Vásár megnyitása.”
Közvetítés Szegedről. Beszél Budinszky Sándor.

12.40: Hírek.

12.55: A mezőtúri református gimnázium
énekkara.
Vezényel Csenki Imre.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Suppé: Pajkos diákok, nyitány (berlini
filharmonikusok, vez. Peter Kreuder); 2.
Jamin: Szerelem, dal (Giuseppe Lugo); 3.
Fischer: Yoshivara, japán intermezzo (or-
gona: Ernst Fischer); 4. Monnot—Juel:
Seus tes doigts, francia dal (Suzy Solidor);
5. Nevin: Ábránd a „Rózsafűzér” c. dalra
(Hans Bund zenekara); 6. Clement Károly:
A gond, dal (Koréh Endre); 7. Scott: Néger
tánc, zongoraszólo (Georg Bertram); 8. Geibl:
A kentuckyi baba, bölcsődal (ének: Vaughn
de Leath); 9. Schmidt—Hagen: Rheinländer,
egyveleg (Adalbert Lutter zenekara); 10.
Monaco—Burke: Érzelmesen, filmdal (Bing
Crosby); 11. Heuberger: Éjféli harangok,
hegedűszólo (Fritz Kreisler); 12. Raymond—
Wallner—Feltz: És szól a zene, slowfox-dal
(Rosita Serrano); 13. Schmidt—Hagen: Mes-
sés, egyveleg (Adalbert Lutter zenekara);
14. Brennan—Cardy: Arviz, néger spirituálé
(Paul Whiteman és zenekara).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Mihalovics Jenő meséi.
Felolvasás.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Zsögön Lénke énekel zongorakísérettel.

5.45: „Angol babonák, babonás angolok.”
Szobotka Tibor előadása.

6.15: Mursi Elek cigányzenekara.

6.55: A magyar labdarúgók szövetségének elő-
adásai.

1. Az új magyar játévezető kötelessége.
Gálffy András, a Játévezetők Testülete fő-
titkárának előadása; 2. A magyar Nemzeti
Bajnokság kiépítése. Vághy Kálmán, a Ma-
gyar Labdarúgó Szövetség főtítkárának elő-
adása.

7.15: Hírek.

Szombat

JUNIUS 1

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
Hírek. Közlemények.
Hanglemezek.

Utána: Étrend.
10.00: Hírek.

10.15: „Ifjúsági rádió”
A zongora elmeséli
történetét. Kilián
Zoltán beszélgetése
négy gyermek-

7.25: A Rádióélet vidám tarka estje.

Közvetítés a debreceni Csokonai Színházból.
Konferál dr. Legényei József. Közreműködik
Fellegi Teri, Karády Katalin, Mészáros Agi,
Szilvássy Margit, az Operaház tagja, Greguss
Zoltán, Gózon Gyula, Puhár István, Sala
Domokos, Udvardy Tibor, az Operaház tagja,
valamint a Pécsi Egyetemi Öreg Diákok
Együttese (tagjai: dr. Hegyi Béla, Mecseki
Rudolf, dr. Szentgyörgyi Tamás, Kellemesi
Andor, dr. Tolnai Gusztáv). Zongorán kísér
Polgár Tibor. Rendező Barsi Ödön.

Közben kb.

8.35: „The Debrecen University Summer-Holi-
day Course.”

Dr. Lengyel Imre angolnyelvű előadása a
debreceni nyári egyetemről.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
ruszin nyelven.

10.10: A rádió szalonzenekara.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyel-
ven.

11.20: Kaesari Pista és cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.15—5.35: A Szociális Misszió Társulat előadása.
Farkas Edit alapító főnökszeny: Missziós
üzenetek.

6.45—7.15: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági főelőjárja.

7.30: Schubert: V. szimfónia (D-dur).
(Berlini filharmonikus zenekar.) Hanglemmez.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlo-
vák és ruszin nyelven.

8.25: Felvinczi Takács Allee hegedűl zongora-
kísérettel. Boccherini: G-dur concerto.

8.55: „Magyar küzdelem az emberiség megjaví-
tásáért.”
Auer György dr. előadása.

9.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
Közben

9.50: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „A magyar szobrászat újabb irányai.”
Tóth Eryin dr. előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.

Kb. 12—6.45: Azonos Budapest I. műsorával.

6.45—7.15: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest
II.-ről.

7.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAD3 hívőjeles adóállomáson, 11,850 kilo-
ekluson, 25,32 méteren. Középeurópai idő-
számítás szerint éjjel 11—12.20 óráig.

A HAT5 hívőjeles adóállomáson, 9,625 kilo-
ekluson, 31,17 méteren. Középeurópai időszámí-
tás szerint éjjel 12.35—2.00 óráig.

Old Sandal Water

ÜDITŐ, KELLEMES ILLAT

ÁRA: 1/2 ÜVEG P. 440.- 1/3 ÜVEG P. 250.- 1/4 ÜVEG P. 150.
LADY ILLATSZERIPARI R.T. BUDAPEST.

Délibáb

Gergő kilépett a pitarajtón.

— Zsofka!

Szétnézett.

— Az a! — ütődött az eszébe. — Zsofka átment a szomszédba. Daciékhoz. Tyúk-alávaló tojáseri. A kendermagos elkötött s még hat tojás hujja van a huszonegynek... Mondta is a Zsofka:

— Átszaladok Rébék nénihez hat tojásért!...

De már van egy jó félórája... Mit keres ott annyi tenger ideig?... Vagy van az öreg asszonynak vagy nincs...

Hirtelen göres akadt a torkán... A Lajos... A Daci Lajos... Hazajött katonáéktól látogatóba... Hm!

— Odaszaladt a kerítéshez...

Átkukcskált... *

Zsofka nyitotta az uccaajtót...

Gergő már ott ült a nagy eperfa alatt. Háttal. Nem mozdult. Hátha a magos ég leszakadna!?

Zsofka odalábujjhegykedett a Gergő háta mögé s befogta a két szemét.

— Tanája ki kend?...

Gergőt az indulat föllökte a padról s a Zsofka két tenyerét durván lefejtette a szeméről:

— Nem vagyok én Daci Lajos!...

Zsofkát meglökte a szó: Hátralépett.

— Hászen — hebegte, — ha a vóna kend, akkó nem is fognám be a szőmit!...

— Láttam!

— Mit látott kend?

— Mindönt!

— De mit?...

— Azt is, hogy kikisért az uccaajtóig!

— Hászen a Rébék néne is...

— De ü is!... Oszt kezelt veled!

— Hát kezelt.

— Szömbeniztétök egymást!

— Nem igaz!

— Neköm monddod?...

— Hiába leskelődött kend, mer rosszul látott!

— Tudd mög, hogy én nem vagyok az az embör!

— Hát akkó?...

— Semmi hát akkó?!... Én tülem ezután azt csinálhacc, amit akarsz! Leszámoltam veled erre az életre! Neköm mind-egy... Ha a képedre ráfér?...

Levetette magát a padra, miközben jobb tenyerével legyintett csak maga elé.

Zsofka nem bírta tovább. Csipkés fehér kötényét odakapta a szeméihez... Fölsírt.

Nyílt az uccaajtó.

Az öregek jöttek.

Gergő előbb föl akart ugrani. Két tenyerét az asztalra feszítette. Mégis az öregek... Ha nem muszáj, hát ne lássák! De a másik

pillanatban már kiegyenesítette a derekát. Lássák! Tanulják megismerni a lányukat, meg egy füst alatt a vejüket is! Nem mozdult.

Zsofka dereka már nem volt olyan kemény. Törülte a szemét. Mosolyogni próbált. Azonban hát az „időst” nem tudta megteveszteni. Merihogy nem szótték még meg azt a szitát, amelyiken az idős egy szempillantásban át ne látna!

— Mi van veletök?...

Az öreg embernél csak ekkor kezdett derengeni. Az a ni! Ezeknél eltörött a mécses! Zsofka felelt a föltett kérdésre. Fejével odaintett Gergőre:

— Ü tuggya!

Most már a Gergőből is fölengedett a szó. Nono! Még azt lehetnék, hogy ijedtében a szápadlásához ragadt a nyelve. Ugy a bal szájszögletéből hátra vetette:

— Leginkább is a kend jánya!...

Az öreg asszonynak egy minutára elakadt a lélekzete. Hát ezek ennyire vannak?... „Csak ü... Mög a kend jánya?...” Még tegnap majdhogynem fölfalták egymást. Mondta is:

— Csak oszt csömör ne lögyön a vége!...

S most itt van. Szinte nyársalják egymást a szemekkel...

Az öreg ember már nem látta ilyen veszedelmesnek a helyzetet. Régi nóta. Tapasztalják egymást a fiatalok. Törődnek. Együvé. Ugy szokott az lenni. Összetűznek, kibékülnek. Igaz, van úgy, hogy a kibékülés nehezen megy. Várat magára. Pedig kár minden percért. No, majd most segít nekik...

Leült a lócára. Szembe a Gergővel. A rokkzsebből kiemelte a kis tajték pipát. Kissé fölemelte. Helyesen érik-e? Nem kap-e bajuszt? A tajték tükre mellett aztán úgy lopva megvigyázta a Zsofkát is egy percet, meg a Gergőt is...

— Hát osztán — tette föl a kérdést úgy tömés közben, — ki törte el a mécsőt?...

A fiatalok hallgattak. De nem az öreg asszony.

— Mit firtattya kend azt — vetegette föl a fejét, — ami má mögtörtént!?...

Hát azt senkise várta, ami erre következett. Az öreg ember, mint valami dühödt lélek fölugrott a székről s szikár, kiaszott öklével rávágott az asztal lapjára:

— Hallgass! — ordította. — Fogd be a szád! Ki kérdőzött téged?... Körösztül mögyök a lelködön!...

Az öreg asszonyba belefagyott a szó. Elmeredt a szeme, szája...

Zsofka próbálta csillapítani:

— Edös apám... Edös apám...

Gergő is a másik oldalon:

— Apám-uram...

Az öreg azonban nem engedett egy szikrát se. Pillantott a Zsofkára, pillantott a

Gergőre. Hm. Ezek még elég távol állnak egymástól. Hát csak tovább, amíg meleg...
 — Nekem ne merjőn ellenmondani senki!
 Ha én eccő aszondom, hogy hallgatás, hát akkó hallgatás!...

S nagyobb nyomaték kedvéért a kis tajtékpipát odakoppintotta az asztal lapjához, de úgy odakoppintotta, hogy a nyakabenn maradt a szárban, a kazán meg átugorva az asztalon valahol a pad alatt talált menedéket...

Az öreg maga is megdöbbsent... (Hű, az árgyéusát!...) De a fiatalok is. Ez már nagy sor! A szép kis drága tajtékpipa nyakba!... Utána tekintettek. Ugyan hova gurult?... Mert hátha össze lehetne pásztítani?... Asztal alá? Pad alá?

Előbb a Gergő guggolt le, azután a Zsófia. Ugyan-ugyan merre kocogott el az a kis jószág?... Csak a pad alá vehette az útját...

Ők is odavették...

Négykézlábra ereszkedtek...

Előbb a kezük találkozott, amint tapogatólóztak, azután a fejük...

Az öregasszony még mindig úgy állt egy helyben, mint a sóbálvány. Nem tudott hova lenni bámulatában. Mi lelta az öregembert? Mi ütött hozzá?... Soha egy egész életen át nem mutatta magát ilyen rettentésnek... S ezek a szegény gyerekek is... De ni!... Hol is vannak ezek a szegény gyerekek?... A pad alatt... Az a... A Zsófia már kuncog is. Valaminek örül... De a Gergő is... Ezek odale egymásra találtak...

Néz az öreg emberre... Az is mosolyog. Egyik szemét nyitja, a másikat meg kumja, miközben a fejével boldogan integet a pad alá. Nem szól, de azért igazabban mondja a nyomatott betűnél: „Látod, milyen hamar összehoztam őket! Hidat vertem közéjük a hangossal! Ezért volt az!”

Most már az öreg asszony is mosolyog. Odalép az emberéhez s rávereget a vállára:

— No, nagy kókler kend!

Aztán a gyerekeknek szól, kik már a pad alól kászolódni kezdenek:

— Hozzatok ki az apátok bottyát!...

A gyerekek kéz-kézbe fogva szaladnak be a házba...

Az öreg ember megszege a nyakát:

— Az én botomat?...

Az asszony nevet. Hangosan.

— Hászén azok azt most nem keresik úgyse!... De nem is azért küldtem be őket!...

— Hát?...

— Hanem hogyha már kend hidat vert közéjük, hát akkó mi ne legyünk az uttyukba!

— Igazad van... Most má gyerünk... S lassan megindulnak az uccaajtó felé...

Az öreg ember hirtelen megáll.

— Csak legalább a pipám... — mondja fejcsóválva.

Az asszony rávereget a vállára:

— Ne sajnálja kend... A Zsófia mög-vöszí!...

A dolgozó nő

gyakran szenved lejtájaban. Percek alatt megszünteti a

Pyramidon

BAYER

fájdalomcsillapító tableta

— Honnan tudod?...
 — Onnan — mosolyog az emberre, — hogy én az ű helyibe...
 — Friggy má no!...
 De az asszony nem tágit, sőt egészen oda-húzódik az emberre mellé...
 S egyszerre lépnek ki a kis kapun.

Kosárfonó üdvözlí a tavaszt

Dalt zengjen államon a sűrű szakáll!
 Már jenem a bicskám a szikla kövén,
 hisz karikába hajlik a fűztaág
 az apadó csermely tisztuló ölen.

Nyesem az ágát és fonom kosárba!
 Puha karján illatok lészke legyen!
 Illanva jön már a völgyeknek allán,
 és ott látták táncolni, fön a hegyen.

Hajat a csőrükben madarak tartják.
 Szószíenyüü fiúrtle a cseriák közt lebeg,
 rügyező ruhája hajadon testén
 csilllog, mint holdtól a víztócsás berek.

Léptétől ikrásak lesznek a vizek.
 A bokrokknak gömbje illatos korsó,
 és föl pattan a halott erdők zára,
 mint tündér felett az üvegkoporsó.

TAKÁTS GYULA

Delibáb

Jókai és a tutajoslegény

Írta: IFJ. HEGEDŰS SÁNDOR

Tudvalévő dolog, hogy Jókai rendkívül lágyelkű és jószívű ember volt, aki ha néha indulatba jött is, nagyhamar megbékült és szelíd mosollyal intézett el minden háborúságot. Történt egyszer, hogy Jókainé Laborfalvy Róza egy nyestmuffjából, amelyet akkor nem viselhetett már, divatból kiment nyestprémes mentéjéhez, át akarta szabtatni, vagy valamilyen átalakíttatni, hogy a drága nyestprémet valamire fel lehessen használni. De nagyon féltette ezt a muffját, mert rendkívül értékes volt és attól félt, hogy kicserélik. Sok utánjárás után sikerült találni egy öreg szücs-mestert, aki olyan becsületesség hírében állott, hogy még ő is feltétlen megbízható embernek tartotta. Erre a bizalomra támaszkodva adta oda Laborfalvy Róza a szücs-mesternek a drága nyestszőrmét, amelyet egy magas hengeralakú papírdobozban őrzött. Rendkívül a lelkére kötötte a szücsnek, hogy úgy vigyázzon erre, mint a szemefényére. Dudás, a szücsmester esküdjött:

— Nagyvasszonyom, az én kezemen ennek nem történhetik baja, amíg a nyakam e két vállamon van! — megnézte alaposan a nyestmuffot, aztán visszatette a keménypapírtokba, ráfodta a selyembélésnek való szövetet és megígérte, hogy majd elhozza a kész munkát. Azzal elment.

Nem telt bele egy óra, Dudás úr visszarahant, szája tátva volt, ruhája csakúgy lötyögött rajta a nagy ijedelemben, a haja jóformán az égnek állt és csakúgy hebegett:

— A nyestmuffi, a nyestmuffi!

Laborfalvy Róza megijedült, ránézett, érces hangjával rákiáltott:

— Ne merje azt mondani, hogy elveszett, mert végigvágok a hátán.

— Nem veszett el kérem — hebegte Dudás, csak ellopták.

Volt erre égháború. Jókai Mór éppen a Kőszívű ember fiait regényének folytatását írta, abbahagyta a munkáját és kijött megnézni, mi az oka a rettenetes dörgedelemnek. Mikor megtudta a tényállást, hogy Dudás ahelyett, hogy hazavitte volna, egyenesen a drága muffot, előbb betért a Stáció utcába, ahol maga mellé tette a keménypapírdobozban elhelyezett muffot, míg ő lassan szopogatta a sashegyi vörös bort, valaki egy észrevétlen pillanatban kivette a dobozból a muffot és az üres dobozt hagyta meg Dudás mellett, amivel ő hazaballagott és mikor kinyitotta, rémületében kétségbeesve, majdnem elájult és rohant vissza Jókaiékhöz.

Jókai mérges is volt, de nevetés is a dolgot és csak annyit mondott:

— A Dudás menjen haza és fogja be a száját! A mi Zsuzsi szakácsnénk pedig korán reggel, már jóval hat óra előtt menjen ki a házmesterrel a közeli ócskapiacra, mert az egész biztos, hogy a muffot ott fogják elherdálni!

Igy is történt. És másnap reggel, mire a ház felébredt, már a Zsuzska szakácsné, a házmester, rendőr a muffal és egy ijedt legénnyel beállítottak Jókaiék házába. A nyestmuff már egy kissé szét volt szaggatva, mert széjjelszedték, hogy ne lehessen ráismerni, de komoly baja nem történt.

Bevezették a tetteseket az ebédlőbe, hol Jókai éppen reggelizett.

— Miért loptad el a muffot? — kérdezte Jókai.

— Kérem, köllött — valamit akartam érte kapni.

— Valamit akartál kapni? Hát azt megkapod, adta himpellérje. — Ezzel egy jó nyakkevest lekent a legénynek. A legény erre elszontyolodott és siránkozó hangon mondta:

— Ne tessék nagyon haragudni, a tutajon jöttünk, a krumpli elfogyott, én azt mondtam komámnak, hogy maradjon, őrizze a tutajt, én meg bejöttem körülnézni a városba. Hát úgy bementem aztán a kocsmába. De csak széjjelnézni, mert már egy garasom sem volt. Aztán most sincs. A muffot eladni nem tudtam, mert ez a vénasszony meg a rendőr úr máris nyomomba jöttek. Aztán most se ennaláló, se a komám nem tudja a tutajon, hogy meddig kell várni, legjobb volna meghalni. Én mondtam a komámnak még fenn a hegyek között, hogy tutajos embernek nem való nagyváros, de ő nem hallgatott rám, most aztán mehetek miatta a kóterbe...

Jókai hangosan felnevetett. Ezzel a legény megnyerte a csatát.

— Hát aztán hol várakozik a komád rád?

— Lent a Csepel szigetnél, odanyomtuk ki a tutajt. Ezóta már vár, de hát ha én nem eszem, ő sem eszik. Majd többet nem akar legalább eljönni fentről!

Jókai elővett egy forintot, odaadta a legénynek:

— Nesze, ezért vegyél magadnak, meg a komádnak szalonnát meg cipőt. Aztán menjetek haza. Ha nyestet akartok, fogdossatok elevent az erdőbe, de ne a muffskatulyából.

A rendőr elment, most már csak a házmester maradt ott a legénnyel.

— Hát ezzel a tutajossal mit csináljak uram?

— Rakd ki a kapun — mondta Jókai.

Erre a házmester fülönfogta a legényt, elvezette a kapuig, ott úgy megindította, hogy kilódujt az ucca közepére. De nevetett és fel-tápáskodott, első útja a kocsmába vitte. Rendelt magának szalonnát, kenyeret, meg pálinkát — a koma az még várhat, ha korog is a gyomra, — őrizze csak a tutajt. Ő pedig vidáman falatozott és eldicsekedett a kocsmárosnak:

— Micsoda úriembereknél voltam. Az a nagyságos úr adott egy olyan pofont, hogy a szemem is szikrázott, az a drága házmester úr meg a kapunál úgy megcsapott, hogy az ucca közepére repültem. Sohasem felejttem el őket. Nagyon, nagyon finom emberek...

Júlia hiába hívja a dajkát

A Nemzeti Színház a napokban korszerű színpad fényezésével újította fel Shakespeare Romeo és Júliáját, ebből az alkalomból emlékezzünk a mű első magyar előadására, amikor is Júlia hiába hívta a dajkát, mert a dajka — egyáltalán nem szerepelt a darabban. Ennek az előadásnak ideje 1793 március 13, színhelye Buda. A színlap így ajánlotta a művet:

„Ezen játék rajzolatja azon familiák között leő gyűfölködésnek, amely mindenkor szomorú kövételéseket von maga után és az oly szűk keménységnek, akik gyerekeiket azoknak vonzódsá ellenére is kényszerítik házassági életre lépni.”

A „teátrumi tzedula” szerint szerepeltek a darabban: Kapellett, feje az ezen nevezet alatt volt familiának Veronába — Kapellett-né — Júlia, Kapellett leánya — Romeo, a Mentosti fő familiából Veronába — Benfoglio, veronai doktor — Pietro, Romeo szolgája és Laura, Júlia barátja.

Látnivaló, hogy ebben a Romeo és Júlia előadásban nem szerepelt a dajka, de nem szerepelt Mercutio, Lőrinc barát és sok más alak sem. Ezt a „racionizált” Romeo és Júliát — két színésznő — mindössze nyolc színész játszotta, tehát feletébb alkalmas mősordarabja volt a kis létszámú társulatoknak, de faluzni is lehetett vele, mert egy ekhós szekérből kilt az egész készség Romeóstól, erkélyestől és kriptástól együtt. Csak egy a bökkenő: ez a Romeót, amelyhez az a hír kapcsolódott, hogy az első magyarra

lefordított Shakespeare-mű, nem Shakespeare írta, hanem Ch. Weisse úr, aki — ahogy ma mondanák — „kis színpadra alkalmazta” az eredetit, könyve előszavában mégis fenn hirdette, hogy darabjának semmi köze Shakespeare tragédiájához, hanem az első betűtől az utolsóig legsajátabb elmealkotása. Ennek ellenére a közönség a fércművet Shakespeare tragédiájaként fogadta, sőt Anyos Pál is írta, hogy Weisse úr a darabot „ama híres Shakespeare” munkájából fordította németre.

A Weisse-féle Romeo és Júliát a pesti német színészek már 1768-ban játszották, általuk ismerte meg a magyar közönség és követelte nyilván magyar nyelven is. Mert ha Shakespeare-darabot addig magyarul nem is játszottak, Shakespeare nevét — kivált amióta Kazinczy Ferenc lefordította Hamlet-et — tisztelték a honban. Az akkori kritika megállapította, hogy a darab esapnivalóan rossz, de — Shakespeare, tehát

játszani kell. Játszották is Kun Szabó Sándor fordításában, aki „a német nyelvnek tökéletesebben leendő megtanulása okáért” ültette át magyarra a fércművet. Első budai előadásából fennmaradtak az elszámolások, ezek révén hű képét nyerhetjük az est külsőségeinek, valamint a leghitelesebben megállapíthatjuk az érdeklődés fokát is. A számadások szerint a hirhedt Unwerró, a pesti és budai teátrum bérloje a magyaryelvű előadás megengedéseért 13 forint 30 krajcárt kapott. A néma személyzet (egy káplár és öt közlegény) fellepti díja 49 krajcár. Simkó, a cédulahordozó aznapilleménye húsz krajcár. A legjelentősebb tétel a tizenegy muzsikusnak kifizetett 5 forint 30 krajcár. Rejtélyes módon egy kéményseprő is kapott 30 krajcárt, félfont

Buljovszkyné mint Júlia
(Barabás rajza)

viaszgyertya ára 36 krajcár. Ismét komoly tétel a budai teátrumhoz való szolgák fizetése, amely 5 forint 27 krajcárral szerepel a számadásokban. Fisser úr sem lehetett olcsó ember, mert írásért és papirosért 4 forint 8 krajcárt számított s végül egy kerek forintba került „a lányoknak budai próbára vitele és hozatala kocsin”. A kiadások összege 31 forint 50 krajcár (mai szinigazgatók irigykedve gondolnak ezekre a tündéri időkre) ezzel szemben begyűlt 39 forint 38 krajcár mégsem lehettek túlságosan tündéri idők) tiszta haszonként mutatkozott tehát 7 forint 48 krajcár.

Pesten, a Nemzeti Színházban 1844 április 17-én mutatták be Romeo és Júliát, de most már — Gondol Dániel fordításában — valóban Shakespeare művét játszották. A darabnak olyan sikere volt, hogy abban az esztendőben még ötször került színre. A bemutatón Lendvayné alakította Júliát Lendvay pedig Romeót. A győnyörű Júlia, valamennyi bírálónak tetszett. „Olyan Júlia — írják, — amilyennek a költő képzelé. Játékában, mint szavallásában egyaránt megragadó szép volt, ha tán a kissé túlérzelgő hangot kivesszük.”

Lendvay alakítását már nem egy gáncsoló megjegyzés érte. „Egy kissé hidegen adta Romeót — jegyezte fel egyik bírálója. — amellet szerepének sem látszott teljes tudalmában lenni, legalább a végszavak lelkiismeretes bevárása ezt győnyiltatá. Az utolsó felvonásban már oly győny hangon beszélt, hogy tán maga sem hallotta szavait.”

1871-ben Szász Károly fordította le a darabot, azóta az ő átültetésében játszzák. Ural Dezső

Déliabál

MAGÁNOS ÖREGÚR

IRTA: PAPP TAMÁS

Veszprény Gábor betöltötte már hatvanadik évét, amikor megismertem, s ma is úgy él emlékezetemben, ahogy első alkalommal láttam. Vasárnap délelőtt volt, a kisváros főuccáján sétáltam a németkisasszonyommal, mikor egy magas, vállas úr jött velünk szemben. Sötét ruhát és sötét kalapot viselt s kesztyűs kezében sötétotort tartott. Amerre ment, utat nyitottak neki s mindenfelől tisztelettel köszöntötték. Az üdvözléseket kalapemeléssel viszonzta, udvariasan de kímérten, s közben elnézett az emberek feje felett. Nem gőgösen és nem bántóan, inkább valami magától értetődő méltóságos tartózkodással. Ahogy elhaladt mellettünk ápolt ősz szakállával, hideg-kék tekintetével, amellyel mintha örökké az eget kémlelte volna, önkéntelenül utánafordultam.

Sok évvel később a nagybátyám azt mondta róla egyszer:

— Gábor az az ember, akit nem lehet megszólítani.

Abban a pillanatban önkéntelenül is első találkozásunk jutott eszembe s igazat adtam neki.

Pedig ennél az első találkozásnál még nem sejtettem, hogy hosszú éveket töltök majd e rideg kinézésű öregúr közelében. Hosszú éveket, amelyek alatt soha egy hangos kifakadást, egy goromba szót nem hallottam tőle. Igaz, dicséretet sem. Sok idő telt el addig, amíg megértettem, hogy nem ridegségből, nem szívtelenségből nincs soha egy elismerő szava, de sokkal szemérmesebb annál, semhogy tetszését vagy éppen szeretetét bárki élőlyén iránt is nyilvánította. Már tudniillik Isten egyenrangú teremtményeivel, embertársaival szemben. Mert az ember kiskorú testyéreit, az állatokat annál jobban istápolta. Élete utolsó éveit taposta már, közel a nyolcvanhoz, mikor egy forró nyári délutánon keresésére indultam hatalmas kertjében, amely mindenestül az ő igazi birodalma volt. Nincs az a drága növény, virág vagy cserje, amit meg ne hozatott volna. Am mind e sok kertészeti csodát a legteljesebb összevisszaságban ültette el oda, ahol éppen üres helyet talált s ha például nyári esők után a virágok tövében egy spenót vagy dudva ütötte fel a fejét, világért sem engedte, hogy kigyomlálják.

— Joga van az élethez ennek is! — mondta ilyenkor s vigyázott, nehogy „orvul” elpusztítsák védenecét.

Hosszas keresés után, a kert végében akadtam rá. Nyugagyán elaludt a tűző napon. Az újság kihullt a kezéből, karján egy, nagyszéjú szalmakalapja peremén három apró kis csirke kuporgott, ágya mellett pici, az az elmaradhatatlan kis fekete pulikutyája lihegett és szenvedett a borzalmas napsütésben, de azért nem mozdult volna gazdája

mellől, nem húzódott volna egy-két lépéssel arrébb, az árnyékba, a világért sem. Mert az öregúrnak tavasztól őszig mindig volt négy-öt apró pelyhes kis csibéje, amelyeket mihelyt nőni kezdtek, újjakkal pótoltak. E kis csirkékkel járt-kelt a kertben s azok el nem maradtak mellőle egy percre sem. Természetesen, hiszen válogatott csemegegéről gondoskodott számukra. Elég volt végigsétálni a háromszáz lépés hosszú rózsalugason, melynek minden elérhető virágát gondosan megkefélgette, e célra szolgáló puha kefécskéjével, máris annyi apró bogár és levéltetű gyűlt össze a „kis csibék” számára, hogy elfogyasztani is alig tudták.

Ahogy elnéztem ezt az idilli képet, ahogy magam előtt láttam ezt a különös embert, aki maga volt a szelídség és jóság, ha virágaival babrált, ha kedvenc állatait becézte vagy oktattatta, akinek csodálatosan kék szeme olyan fényes és élő tudott lenni, ha az eget nézte s olyan hideg és közömbös, ha az emberek tekintetével találkozott, nem tudtam felfogni, miért éppen csak embertársaival nem tud megbarátkozni. Mert barátja talán három vagy négy volt mindössze. Már tudniillik olyanok, akiket ő ezzel a címmel megtisztelt. S még ezekkel sem tegeződött minddel. Miért? Ki merte volna megkérdezni tőle. Tényleg az az ember volt, akiről nagybátyám olyan találoan megállapította, hogy „nem lehetett megszólítani”. Hát még kikérdezni?!

Egy szép verőfényes őszi napon, a szokottnál is hallgatagabb volt. Már reggel kifeküdt nyugagyába a napra s nézte az eget valami elmondhatatlan sóvárgással. Dél fele kérte a feleségét:

— Ha megengedi, Mária, én most lefekszem. Legyen jó, vettesse meg az ágyam.

— Nem jól van, Gábor? — kérdezte az asszony. — Ne hozunk ki inkább párnát ide a szabadba? Hiszen maga úgy szereti a napot!

Elmosolyodott, kicsit kesernyés mosolyal:

— Azért jöttem ki már reggel, kedves, hogy megegyszer lássam. Búcsúzni! Mert én, ha most lefekszem, pedig — tette hozzá — le kell feküdnöm, már nem kelek fel többet.

— Rosszul van, lelkem? Rögtön küldök orvosért!

De az öregúr csak legyintett.

Két hete feküdt már. Az orvosra ráhagyott mindent, de orvoságot nem vett be a világért sem. Enni is alig evett, legfeljebb egy-két kanál levest, hogy a feleségét meg ne bántsa. Nem szólt, nem panaszkodott, nem kért semmit soha. Egyszer aztán, egy este, nyugtalanodni kezdett.

— Pataky Pistát szeretném még látni — mondta.

Rögtön üzenek érie — szolt a felesége s felóra is alig telt el, máris megérkezett az anyyira várt vendég.

— Csak nem akarja elhítenni, hogy beteg? — köszöntött barátságosan.

Az öregúr megpróbált felúlni az ágyban, de hiába segítették, elfáradt és visszahanyatlott. Kicsit pihent, akkor megfogta a látogató kezét:

— Pista — mondta halkan — én elvégeztem. Mindig arra törekedtem egész életem folyamán, hogy minél kevesebb alkalmatlanságot okozzak embertársaimnak, ezért kerestem a magányt. Most, hogy számot vetettem, van-e még valami, amit el kell intézennem mielőtt rám borul a sírverem sötétje, két nagy tartozáson kívül, amivel szegény anyámnak meg a feleségemnek adósa maradok örökre, maga jutott eszembe. Kis szünetet tartott, aztán folytatta:

— Ismerjük egymást apró gyermek korunk óta. Együtt koptattuk az iskola padjait az elemiben is meg a gimnáziumban is. Igaz, hogy maga Bécsbe ment egyetemre, én meg Pestre, de aztán együtt voltunk önkéntesek s együtt harcoltunk is. Egy városban éltünk és ha ritkán láttuk is egymást, ez nem változtatott az érzelmeinken semmit. Elfáradt, köhögött:

ÚRINŐ NEM LOP

Kávéházban ülök. A szomszéd asztalnál a hölgy, bronzárnyalatú, igen csinos úrinő, már második napja figyelem, milyen tartózkodó. Ha ránézek, lesüti a szemét és arcán elpirul a festék. Ejnye mondom, miért, miért, furcsa az egész. Óvatosabban kell figyelnem, mert emögött titok rejlik. Cikket írok, az asztalom két pohár jó meleg ivóvíz és közben figyelek. A helyzet tehát röviden a következő: úr ír, — úrinő lop.

A bronzárnyalatú úrinő bizony lop. Mondjuk finomabban — csen. Előtte a Vogue új száma, színes ruhaesodák, csipke, tüll, fodor, selyem, vászon, csupa álom az egész. A hölgy egy gombostűvel végigszántja a lapot. Villámgyorsan dolgozik. Egy féloldalas kép máris a retikülben lapul. Öt perc alatt három darabra szaporodik a zsákmány. Sajnálom a hölgy férjét. Ma este vacsora után a következő jelenet játszódik majd le a tisztas otthonban:

Hölgy: Na de Cunci, esküszöm, mindenkinek van már, stb.

Úr: Lukás a cipóm.

Hölgy: Ezt nézd meg, ezt az angyalbáj ruhát, és milyen olcsón lehetne...

Úr: Holnap lezárják a gázt...

Hölgy: Vagy ez a másik! Már nem tudok kimenni az uccára...

Úr: Holnap elviszik a zongorát...

Hölgy: Neked az a vacak zongora a fontos... Hogy én hogy járok...

Úr: Félek, hogy rosszul!

Hölgy: Még goromba is vagy. Mi az, hogy rosszul járok?

Délibáb

— Régen, sok év előtt, nagyot mulattunk Pesten. Ne szégyeljük — mondta akadozva,

— a fiatalágnak meg kell ezt bocsátani. Akkor éjszaka volt egy pillanat, mikor fel akartam ajánlani, igyunk brudert, hiszen ez illik jóbarátokhoz. De aztán eszembe jutott, hogy hátha én vagyok a fiatalabb talán hónapokkal is és talán megbántanám vele...

Pataky megszorította a haldokló kezét, gyengéden és szeretettel. Az folytatta:

— De most, hogy én megyek elébb, én lettem az öregebb, hát meg kell mondanom, senki nem volt méltóbb a becsülesemre egy életen át, mint — te. Áldjon meg az Isten. Szervusz!

A látogató nem tudott szólni a meghatottságtól. Sokáig nézték meg egymást, aztán az öregúr fáradtan lehúnyta a szemét.

Es nem ébredt fel többel...

Kedves időtöltés és hasznosított foglalkozás hölgyek számára. Ha szabad idejükben gomblyukrózásukat, zsebkés, szemüveg és retikülbe való egyéb bőrtárgyakat készítenek könyvkötésnél visszamaradt bőrhulladékok könyvkötésnél visszamaradt bőrhulladékokból 1 kg ára **96 fillér.** Az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldjük. Megrendelhető Tolnai Világlapja kiadóhivatalában (Budapest, VII. Dohány u. 12.)

Úr: (Hosszú csata után ő az, aki rosszul jár. Megrendelt két ruhát. Három hét múlva elviszik a könyvszekrényt.)

Ezért lop a hölgy. Ezért gombostűzi az újságokat. És rá nem lehet gyanakodni. Angyal-arca van, bűbájos és finom. Úrinő. Az újságos másnap kénytelen saját pénzén újra megvenni a Vogue-t. Félkarú és féllábú képes-rokkant lapokkal. Félkarú és féllábú képes-újságok. A London News-nak kioperálták a vakbelét. Ha nekem kávéházam lenne, kijelölnek tíz asztalt, kis táblával: „Csak lopósak számára”. Itt aztán mindenki vághatna, nyírhathatna, téphetne kedvére. Sajnos, a mostani kávéházban nincs szociális érzék, és bűnbé sodorják az embereket. A mérnök úr titokban tépi ki a berlini postaépület tervét, a főzsdés vidáman mosolyog az asztal fölött és közben az asztal alatt cibálja a valutarovatot. Nehéz dolog az ilyesmi. Már előre félek a mai naptól. Ki kell lopnom a lapból a cikkemet. Ezt úgy hívják jogilag: önbetérés.

Várkonyi Zoltán

Mesterszabások, a férfiruha-szabászat legújabb kézikönyve, amelyet országos nevű szabászati szakoktatók állítottak össze, írtak meg mindenki számára érthető stílusban és láttak el remek szabási mintákkal, rajzokkal. Kapható könyvesboltunkban, vagy megrendelhető lapunk kiadóhivatalától Budapest, VII. Dohány u. 12. Ára az összeg előzetes beküldése mellett bérmentes küldéssel 96 fillér. (Utánvéttei 75 fillérrel drágább.)

Ahány nő ... annyi fogyókúra ... Orvos, kozmetikus és laikus, vagyis mindenki, aki az egészséggel, szépséggel és ezek konzerválásával, más szóval a fiatalságnak a lehető leghosszabb ideig való megtartásával folalkozik, nagyon jól tudja, hogy a felnőtt ember általában kétszer-háromszor annyit eszik, mint amennyire szüksége van. Orvosi megállapítás és hosszú, minden irányú orvosi megfigyelés szerint a felnőtt ember napi ételmiszerszükséglete: egy, két pohár tej, gyümölcs, főzelék hússal vagy anélkül, kevés kenyér és nyers saláták. Ha azonban az úgynevezett „rendes”, vagyis a megszokott túlzottan kosztoló nőnek ezt az étkezési rendet és mennyiséget ajánljuk, az legtrikább eset kivételével, csak mint időszakos diétát fogadja el, azonban akkor is könnyebb neki, ha egy-egy darab sütemény-

nyel vagy a napi háromszori étkezési időn kívül lenyelt egy-két inyencfalattal „pótlást” szerezhet magának.

A jó alak megtartására a legcélszerűbb és legegészségesebb mód az — *elhízás elkerülése*. Ha valaki tisztában van az ételle vitamin- és kalóriatartalmával, meg saját adottságaival, nagyon könnyen összeállíthat magának olyan étrendet, amellyel az elhízást elkerüli.

Legégészségesebb az az étrend, amely sok gyümölcsöt, főzeléket, salátát, tejet és kevés, sőt semmi húst, tésztát foglal magában. A húsok közül kerülendők a zsíros, fűszeres húsok, a tészták közül a kifőtt és kelt tészták. A főzelék, saláta, gyümölcs valamennyi jó, mert rengeteg vitamintartalma mellett vértisztító, könnyű, könnyen emészthető és... ha csak nem sok cukorral vagy bő, zsíros, tejsavas rántással fogyasztjuk... egyáltalán nem hizlaló.

Sok nő van azonban, aki bár szívesen megtenné, nem bírja rászánni magát erre az okos és a célt legjobban szolgáló étkezésre, mert nincs elég lelkiereje. Így nem bír állandóan ellentánni az asztalra kerülő finomságoknak. Ezeknek a rendes, megszokott étkezések sor-

Déliabál

rendj
kél n
ellens
étkez

Va
mény
a te
semm
szik
le. A
még
Van
nap
tart
aki
dol
bár
sül
lyo
is.
gy
na
tal

bí
az
tá
sö
d
a

rendjébe be kell iktatni hetenként *legalább két napot*, amikor szigorúan vett diétával ellensúlyozzuk a másik öt napon elkövetett étkezési bűnöket.

Van nő, akinél egy-két kiló fogyást eredményez a *hetenkénti egy, két tejnapp*. Ezeken a tejnapokon a tejen kívül nem fogyaszt semmit, abból azonban két litert is megiszik. Van másik, aki a burgonyától fog le. Annyi burgonyát eszik, amennyit akar, mégis, a heti eredmény *legalább egy kiló*. Van, aki felváltva tart tej- és burgonyanapot. Van, aki egy-egy gyümölcsnapot tart, mindig az idény gyümölcsökből. Van, aki hetenként egy-két napon csak nyers dolgot, salátát, gyümölcsöt fogyaszt. De bármelyik kúrát is tartja, azonkívül, hogy *súlyát ilyen módon nagyon szépen szabályozza, kimondhatatlanul jól tesz szervezetének is*. Az egy-két diétásnap alatt ugyanis gyomorra kipihen magát, belei megszabadulnak a nehéz ételektől és a sok vitamintartalmú dolog nagyon felrészíti.

Aki azonban a diétázás első idejében nem bírja egész nap a gyümölcsöt vagy tejet, az kezdje a diétát csak félnappal... A kitágult gyomor ugyanis, meg a túlságos sok táplálékhoz szokott szervezet nem minden esetben hajlandó egyszerre beleegyezni a csökkentésbe. Ha azután emellett a páciens

sem elég erős és nem tud ellenállani a gyomor követelődzésének, kész a rossz közérzet és idegesség. Ezek este lehetnek valami más, természetesen szintén csak könnyű dolgot, mert annak igazán nincs értelme, hogy a reggeli és déli tartózkodó étkezést este duplán pótoljuk.

Orvosi megállapítás szerint az egészség és fiatalság késő korig való megtartásához nem elég, mint eddig tévesen hitték, a mozgás, a sport, a különféle testgyakorlatok, az éjszakázásból, szeszből, nikotintól való tartózkodás, hanem ki kell, hogy bővítse az *állandó nagyon mértékletes táplálkozás és az időnkénti még emellett is végzett diéta*.

Bozzay Margit

Külföldi olvasóink figyelmébe!

A „Dellbáb” ¼ évi előfizetési ára: Romániában: 90.— lei. Jugoszláviában: 25 dinár. Előfizetéseket elfogad Romániában: Frontiera A. Barna Oradea. Str. Dalevrance 22. Jugoszláviában: Drustvo Fruska Gora, Beograd, Ul. Zorza Klemansoa 4. (Csekk-számlaszám 55646). A kiadásunkban megjelenő művek csakis a fenti cégeknél szerezhetők be. Közvetlen nem szállíthatunk.

RAGYOGÓAN SZÉP ÉS FELTÜNŐEN OLCSÓ MŰVEK A MAGYAR KÖNYVNAPRA

JUNIUS 3, 4, 5, A MAGYAR KÖNYV ÜNNEPE

Az alant felsorolt könyvek megrendelhetők Tolnai Világlapja könyvesboltjában (Bpest, VII, Dohány u. 12) de a Könyvnapon úgy helyben, mint vidéken minden könyvkereskedésben beszerezhetők ugyanilyen áron

Madách Imre: Az ember tragédiája, új kiadás. Bevezetéssel ellátta dr. Pintér Jenő egyetemi tanár. Diszes vászonkötésben, könyvnapra 96 fillér helyett 1 pengő 50 fillér helyett

Petőfi összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Havas István, a Petőfi Társaság alelnöke. Diszes egész vászonkötésben, könyvnapra 1 pengő 90 fillér helyett 1 pengő 40 fillér helyett

Petőfi összes költeményei, kartonkötésben 96 fillér helyett

Ferenczy Zoltán: A magyar irodalom története, 672 oldal, egész vászonkötésben, könyvnapra 4 pengő 50 fillér helyett

Ballagi Géza: A nemzeti államalkotás kora, 724 oldal, műbörkötésben, könyvnapra 25 pengő helyett 4 pengő 80 fillér helyett

Márki Sándor: A modern Magyarország, 865 oldal, műbörkötésben, könyvnapra 25 pengő helyett 4 pengő 80 fillér helyett

Ady: Új versek, füzve, 2 pengő 40 fillér helyett 1 pengő 20 fillér helyett

Bródy Lili: A fehér zászló, kötve 5 pengő 40 fillér helyett 1 pengő 90 fillér helyett

Földes Jolán: A halászó maeska uecája, kötve 3 pengő 60 fillér helyett... 2 pengő 50 fillér helyett

Földes Jolán: Más világrész, füzve 2 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 60 fillér helyett

Bródy Sándor legszebb írásai, kötve 1 pengő 90 fillér helyett 3 pengő helyett

Hunyady Sándor: Nemes fém, kötve 3 pengő 60 fillér helyett 2 pengő 50 fillér helyett

Szinyai Zoltán: A boos, 3 pengő 60 fillér helyett 2 pengő 50 fillér helyett

Szép Ernő összes költeményei, füzve 4 pengő helyett 1 pengő 90 fillér helyett

Nagy Endre: A kabaré regénye, füzve 3 pengő helyett 1 pengő 40 fillér helyett

Földi Mihály: Kitalálás a válságból, 96 fillér helyett

Molnár Ferenc: A zöld huszár, kötve 2 pengő 40 fillér helyett 90 fillér helyett

Révész: Ady tragédiája, füzve 4 pengő helyett 1 pengő 60 fillér helyett

IFJUSÁGI IRATOK:

Radó: Gróf Benyovszky Mária élete, kötve 96 fillér

Ujvári: Magyar Robinson, kötve 96 fillér

A KÖNYVNAPRA MEGRENDELTE KÖNYVEKET BÉRMENTVE SZÁLLITJUK Kérjük a vételár előzetes beküldését, mert utánvétellel való szállításért 75 fillért számít a posta

Böksi két mátkasága

IRTA :

IFJ. THURY ZOLTÁN

Az ujságáros a sarkon árulta a lapokat, Böksi meg a mi házukban szolgált Majoroséknál az első emeleten.

Az ujságáros barnaarú, szemüveges emberke volt, télen, nyáron egy helyben topogott, vékony madárhangon sipította az ujságcímeket, míg el nem ütötte egy autó. A hír szerint a délutáni lapot hozó biciklistát várta az öreg és amikor az feltűnt a kanyarban, türelmetlenül lelépett a járdáról. Egy elsuhanó luxuskocsi feldöntötte, estében bevverte fejét a járda szélébe és vége volt.

Mindezt Böksi adta le nekem egyszuszra, aki nagyon rendes fehérszemély. Gyakran összetalálkoztunk a lépcsőházban — mint most is, — kedvesen köszöntjük egymást, vidáman el is beszélgetünk néha. Most, igaz, komoly dologról folyt a szó, de Böksi váratlanul rántott egyet a vállán:

— Istenem, tessén mán mondani... Mindig olyan balkéz-balláb ember volt az öreg... Ámbár, lehet, nincs igazam, mert mesélik, hogy elfogdosta azokat, akik a trafikban vásárolták az ujságot és elmondta a négy gyerekét, meg az asszonyt, akit tartani kell. Szóval, talán nem is volt olyan mulya, mint amilyennek mutatta magát... De nem járt rosszul, hogy elköltözött, nem ám...

— Mi az, Böksi — riadtam meg a keserű szavak hallatára, — csak nincs valami baj a vőlegényével?

Mert Böksi menyasszony, méghozzá lასan a harminadik esztendeje. Egy bádógosmester a vőlegénye, aki nehezen él, a műhelyben lakik, csendes ember és szorgalmasan kuporgat. Fillért-fillérré tesz, hogy majdan berendezkedhessenek. Régebben közölte már velem ezeket az apróságokat Böksi, akitől akkor meg is kérdeztem:

— Nem terhes ez a hosszú mátkaság magának?

— Nem — felelte akkor batározottan, — fiatal vagyok még, ráérek várni.

— Hány éves hát? — érdeklődtem tovább bizalmasan.

— Huszonhárom — pirult el mélyen, majd nagy gyorsan hozzátette:

— Oh, férjhez tudnék én menni negyvenéves koromban is...

Viszont ez régen volt, több hónapja, joggal támadhatott tehát most balsejtelmem Böksi megváltozott lelkiállapotát illetően. Ámbár szavai cáfoltak:

— Nem, nincs énnékem semmi bajom a Karcsival, az sem baj, hogy negyvenen felül jár már.

Gyorsan elköszönt, tekintete zavart volt, két szembogara ide-oda ugrált a sötét lépcsőházban. Este féltíz tájban, mikor hazamentem, a kapu alatt láttam Bözsit. Beszélgetett. Egy kistermetű szemüveges emberkével, akinek nyűzött arcán bizony eléggé mély redőket szántott az idő.

— Jó estét — bólintottam szívélyesen Bözsinek.

— Jó estét, nagyságos úr — köszönt vissza ő is a legbarátságosabban.

— Jó estét kívánok — morogta oda határozatlanul a férfi.

Néhány nap mulva, amikor véletlenül ismét összeakadtam a lánnyal, a sarki ujságáros temetéséről árult el megható részleteket, ahol állítása szerint igen szép számmal voltak, a környékről is sokan, még a nagyságák is.

— Mindenki meglepődött — hadarta Böksi, hogy az öreg már hatvannégy éves volt, senki sem mondta volna negyvenöttnél többnek. Ugyilátszik, jót tett neki a napfényes, levegős állás. És ami a legmeglepőbb: egy négy éves gyermeke is van. Az asszony is ott volt, csipkeruhába bujtatva, nem sok jó látszik belőle... Vajjon mi lesz a gyermekekből, nagyságos úr?... Nem hinném, hogy valami túl jó élet várna rájuk, ha csak...

— Hacsak?

— Volt ott egy postás, az öreg rikkanecnak távoli rokona. Talán az magához vesz két gyereket. Ámbár nem igen teheti, hiszen legényember. Beszélgettünk is egy kissé, nagyon jómodorú úriember.

— Nana, Böksi... — fenyegettem meg tréfásan.

— Sose tessék engem félteni, nem csinállok én bolondságokat — nevetett pajzánul — ugyan ma este találkozunk, elvisz valahová vacsorázni, de csak azért, hogy elbeszélgessünk egy kicsit az elhúnytról...

— Hát a bádógos?

— Annak nem kell mindent tudni. Majd megmondom neki, hogy kiszaladok a nővéremhez Gödre. Ó, azzal lehet, az nagyon szerelmes belém. Istenem, azért mert valaki menyasszony, nem élhet elzárva. Szórakozni annak is szabad.

— Társalogni az elhúnytról? — rosszmájuskodtam.

Ezentúl erősen figyeltem, mi történik az ujságos standdal. Néhány nap mulva megjelent egy kövér, szakadozott csipkeruhás nő, minden bizonnyal a bánatos özvegy és úzte tovább férje mesterségét. Reggelenként félliteres kék csuporból itta kávéját és ujjával vette szájához a beáztatott kenyérdarabokat. Eszembe jutott: az öreget sosem láttam az „üzletnél” enni. Nem mintha bűn lenne a táplálkozás, de mégsem a legjobb reklám.

A. E. Johann : 40.000 kilométer ; Richard Katz : Vidám napok barna emberek között ; Egy mú 320 oldal. — Ára kötve, bérmentve 96 fillér. Beszerezhető Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12.

Délben az asszony rendszerint aludt egyet. Szája furcsán nyitvamaradt, feje féloldalt billent és a nap bevilágított szájába, feltárva sötét szájüregében az odvas, fekete fogakat. A legyek nyugodtan korzóztak szemöldöke mentén, orra hegyén, majd ismételtén visszaröpültek a sarokbaállított csuprok zsiros széleire.

Délutánonként a gyermekek csatlakoztak az anyjukhoz. Csendesen üldögéltek a járda szélén, néha golyóztak és ilyenkor az asszony utánuk kiáltott:

— Hogy az ördög... Jösztek ide mingyárt?

Gyakran, én is többször láttam, kiadagolt egy-egy nyaklevest a szöke srácoknak és egyszer odacsopotolt az egész ueca, mert a legkisebbnek folyt az orra vére és úgy siránkozott kétségbeesve:

— Anyuka, nem én téptem fel az ujságot!

— Még le is tagadod? Na, megállj csak, lesz neked otthon... — így a kövér nő és megegyszer odaszózott.

Nem tudom, mit szőtt mindezekhez a szelíd, vékony ujságáros odaát a túlvilágon, de hogy Bözsit erősen érintette és bánlotta a dolog, az bizonyos.

— Az a hárpia — közölte velem újabb találkozásunkkor, — elemésztli a gyerekeket. Pistának, a postásnak is annyi a gondja miattuk... Nagyon sajnálja az árvákat. Este is mondta...

— Szóval tegnap is találkoztak — akadémkoskodtam, — csak nem volt megint Gödön?

— Ejnye már, no, én nem tehetek róla... Mit csinálnak, ha megkérte a kezemet a Pista. Hiába mondtam, hogy menyasszony vagyok, azt válaszolta, szakítsak akkor a vőlegényemmel. Természetesen csak úgy, ha ez a lépés nem okoz nekem szívfájdalmat.

— Szakitott a bádoggal? — kérdeztem érdeklődve.

— Még nem. Ma este vele megyek vacsorázni. Nem akarok két szék közt a pad alá esni. Most a postásnak megyek Gödre. De azért nagyon tetszik nekem, hiszen csak harmincegy éves, az meg negyvenen felül. Igaza van a nagyságos úrnak, valószínűleg öreg az már hozzám. Ennek meg nyugdíjas állása is van. Nem kell esetleg a műhelyben lakni éveken keresztül.

Tartózkodtam most már a véleménynyilvánítástól Bözsi vacsoráit illetően. Csak magamban alkottam meg lesújtó kritikámat a mostani erkölcsökről és a szerelmi két-kulacosságról, melytől, ha nem vigyáz, könnyen elhízhatik Bözsi. Lévéen a kispörkölt, meg a serital tápláló természetű. Végeredményben be kellett ismernem máris, hogy okosan csinálja ez a lány, nekem nincs igazam. Mindenki a maga szerencséjének igavasa és addig üssük a vasat, amíg meleg. Szegény kis szolgálólány, erősen markolja a felkínálkozó szerencsét, amiből még a meghalt ujságáros gyermekeinek is haszna

lehet. Mert ismerem Bözsit, tudom, hogy lelkében ma is „virágos rét pompázik és szerencse, hogy csak ennyire „raffinálta” ki a nagyváros.

Másnap délelőtt tíz óra sem lehetett, alacsony emberkét láttam álldogálni az első emeleten, Majorosék előtt. Mikor odaértem, rámköszönt:

— Alás szolgálja — és furcsán elővillantak szemfogal, ahogy rámnévetett.

— Jónapot — feleltem a bádoggosnak, mert már megismertem. Megálltam, észrevettem, hogy akar valamit mondani.

— Bocsanatot kérek uraságotól, a fel-tartóztatásért, azonban igen nagy szives-ségre kérem a nagyságos urat. Ezt a csomagot hoztam a Bözsinek. Nem merem beadni neki. Nem szeretném a Majorosné nagysá-gos asszony haragját magamra vonni azzal, hogy nappal is itt zavargok. De említette tegnap a Bözsi, amikor együtt vacsoráztunk, hogy milyen régen evett lángost. Hát hoztam neki négy darabot. Esedeztem, tessék valahogy eljuttatni hozzá. A Bözsi is mondta a multkor, hogy a nagyságos úr milyen jó ember — tette hozzá biztatóan.

— Jó, majd eljuttatom — feleltem szíve-lyesen és nyeltem egy nagyot. A férfi megfordult és elment, mire becsöngettem Bözsiék-hez, de nem ő nyitot ajtót. A nagyságos asszony közölte velem szívesen, hogy le-küldte a lányt vásárolni és megígérte: átadja a lángosokat. Rám azonban zavartan és értelmetlenül pislogott. Nem volt képes megérteni a köztünk lévő összeköttetést.

Elfelé mentem hazulról, a sarkon az ujság-áros standnál ott ácsorgott Bözsi a legkiseb-bik szökehajut fésűlve ádázul és féltőn. Melléte a postás tartotta lovagiasan a kosarat és beszélgetett a csipkeruhás asszony-nyal. Bizonyára szabadnapos volt.

Bözsi, hogy meglátott, nem állta meg és utánam szólt:

— Négy hét mulva megtartjuk ám az esküvőt a Pistával, nagyságos úr...

Megsegítjük

biztosítási előfizetőink hozzátartozóit szeretteik elhunytá alkalmából. Eddig több mint kétezer elhunyt előfizető hozzátartozója kapta meg Tolnai Világlapja és testvérlapjai útján a 250 pengőig terjedő temetkezési segélyt. N. Ferencné s. réti előfizető panaszkodott, hogy elhunyt férje után nem kapta meg az esedékes összeget. Nem is kapta meg, mert a kötvény kiállítása napjától az előfizető haláláig nem telt el a feltételekben előírt három havi várakozási idő.

Hinta, sárkány, Hófehérke, kacsalábon forgó vár!

TAVASZI KÖRSÉTA A LIGETBEN

Kacsalábon forgó kastély! lehet urak, lehet, hölgyeknek is tessék, csak húsz fillér az egész, gyermekeknek és katonáknak csak tiz!

Nos, ha csak ennyi az egész, ha ilyen könnyen vásárolhatunk magunknak hangos jókedvet, vígságot, kacagást, szívfiataltást és világmegvetést, akkor csak rajta: élvezzük ki a tavaszi Liget minden gyönyörűségét. Nincs pesti tavasz, ligeti kirándulás nélkül. Az ember megy az Andrássy úton, kissé megjárta magát a napsütésben, aztán elkalandozik, tovább sétál, mint gondolta, s egyszer csak ott áll előtte egy verklis, aki szívetfaesaróan darálja: uj-jé-a-li-get-be-nagy-szerű! Beszédülünk a verkliszóra, s mint a gépszíj, úgy kap el bennünket a romantika. Liget, avagy vurstli, kinek hogy tetszik s aszerint, kinek milyen élményei fűződnek hozzá! A Ligetben sóskiflit, a vurstliban salzstanglit idéz emlékeztünk, de nem sokáig, mert egy fürge hintáslegény harsányan felébreszt az álmadozásból:

— Nagysád! Én hintáztatnám magát s ha maga is benne van, akkor már csak egy huszas hiányzik a menethez!

A további szíves invitálást már elnyeli az éktelen láрма, sívítás, visítás, üvöltés, ami innen-onnan hallatszik. Ujjé! Gyerünk hát a hintára! Már a beszállás is elkápráztató. Rikító piros csónak lengedez előttünk, most

még csak kínálgatják s így meghimbálva nagyobb a csábvarázsa. (Ez ligeti kulisszaitok.) Régi slágerekre nőknek nem illik emlékezni, de azért ilyenkor ki ne dalolná, hogy:

„Mily fényes hódítás, a babám egy szép hintás...”

A hintás szépségéről ugyan kár beszélni, azonban az ember ilyen ligeti lelkiállapotban szíves és elnéző, gyermeteg és játszi, szeretné a világot a szívére ölelni... Mivel azonban ezt nem tehetjük, bánatunkat sörbe fojtjuk, úgyhogy még nyoma se maradjon. Mindenkinek ajánlhatom: ilyen jó sört sehol sem mérnek, csak a ligetben, legalább is ilyen jó kedvet sehol nem csinál ez a pikánsan szőke, vagy kacéran barna, drága serital, mint itt!

Nincs autód? Minek szomorkodsz? Itt ötven fillérért boldog kocsitulajdonos lehetsz egy időre, még hozzá benne foglaltatik a vezetési bizonyítvány költsége és járadtsága is. Dühös vagy a közlekedési rendőrré, aki unosuntalan fegyvelmezi szertelen természetet? Gyere a Ligetbe, itt úgy futkározhatsz a Dodgem-pályán kocsiddal, ahogy jól esik, készakarva is nekimehetsz a többi kocsinak, egész karambol-sorozatol idézhetsz elő, még sem ír fel érte senki, hahaha! Nekem az tetszik legjobban, hogy itt mindenki nevet és ebből logikusan az következik, hogy itt mindenki boldog. Milyen öröm boldog emberek között lenni! Jóformán senki sem ismeri itt a másikat. Az a kacsalábon forgó, gyermekké vedlett Menjoubajuszos sem tudja, hogy felismertem. Ligeten kívül komoly tanférfit. De itt? Jókedvű hajóhintás, kacsalábon forgó kastély-

Ujjé a ligetben!...

Izlik a sör a szabadban

bálva
ssza-
illik
olná,

szép

élni,
tban
retné
aban
ljuk,
den-
sem
ilyen
nsan
rital,

Itt
hetsz
atik
sága
aki
észe-
roz-
hogy
öbbi
hetsz
ha!
min-
tke-
róm
mán
csa-
jou-
em.
tt?
tély-

Egy kis verseny

tulajdonos, a sárkány utasa és minden be-
fizethető helyen „császár”.

Azt hisszük, kedélyünk lassanként köze-
leg a csúcspontjához. Ezt pedig feltétlenül
a hullámvasuton kell megünnepelni! Búg,
zúg, süvölt a robogó masina, ijjjjj — sikolt
a sok fehérszínű tenorban zengik ugyanezt
a férfiak. Zilált hajunkat már régesrég le-
repült, de sebaj, most jön a hetven méteres
szakadék, a legnagyobb... már itt is van!
Elengedni korlátot, karfát, mindent, átadni
magunkat a száguldás élvezetének, a gyor-
saságnak... egy percre azt gondoljuk, hogy
tisztla véletlenségből nem potyogunk ki a robogó
vasutból. Megérkeztünk. Mit? Átadni a
helyünket? Hogy tetszik olyat gondolni?
Hogy még egy menetet? Még tízet! Aztán
majd döntünk a továbbiakról!

Szóval a hullámvasúttal is végeztünk.
Hullámozottunk vagy felórárt. Eppen ideje,
hogy valami komolyabb dolog után nézzünk.
Mondjuk, *felülünk a sárkányvasútra*. Az
síma felszínen szalad, jó pihentető és amellet,
mint említettük, abszolút komoly, sőt, ha
a piros helyett a fekete gombot nyomjuk
meg, akkor szörnyű dolgokat is láthatunk.
Koporsót felnyílni, halálfejet, csontvázat,
denevért, kőszáli sást, majdnem azt mond-
hatnám, hogy megrendelésre jönnek elénk
a rémesebbnél rémesebb dolgok. Ha ellen-
ben a piros gombot nyomjuk meg, akkor
„mesés” vágányon haladunk és különböző
szívet-lelket derítő dolgokat látunk, mint pél-
dául kis törpéket, favágókat, kis bányász-
okat, Hófehérkét, Csipkerózsikát és más
mesebeli ismerősöket.

Húsz fillérért lehet célbalóni, csekélység
az egész, ha meggondoljuk a lehetőségeket.
Ha minden sikerül, miénk lehet az a kis fa-
bábu, amely itt éktelenkedik a lövölde falán,
de értékes ez, kérem, értékes, mert még az
unokáinknak is elmondhatjuk, hogy lát-
játok, kis lelkeim, ilyen ügyesek voltunk
mi fiatal korunkban!

A türelem kezd fogytán lenni. Sohasem
találunk? Mi ez? Céllovölde, vagy csepü-
rágás? Mozgó célpontot eltalálni? Hát az
is valami? Elvégre csak akarnunk kellene
és rögtön miénk lenne a magát kínáló
földj, de minket már jobban csábít a repülő-
gép. Azt is kipróbáljuk. Itt ugyan nem biz-

Delibáb

tosítják minden felszálló életét
harmincezer pengőre, mint az igaz-
nál, de a kékeskos ingű „gépma-
dárüzemtulajdonos” szerint itt ke-
vesebb az eshetőség a lezuhanásra.
Ha nagyon jókedvű az ember, ak-
kor a ligetben — még ezt is elhiszi.

Megállapítom, hogy mi aztán jó
közönség vagyunk itt, mert még
az ingát sem hagytuk ki, nem be-
szélve a *dühöngő konyháról*, ahol
olyan viharos törést-zúzást vit-
tünk véghez, hogy látogatásunk
után nyomban be kellett szün-
tetni az üzemet, legalább is az-

Ez aztán a
boldog élet

napra. Még egy-két pohár sör, tíz deka
„eredeti török” sütemény, óriás kifli, meg
miegyéb — kész a gyomorrontás, úgy érez-
zük magunkat, mintha valóban öt éves ligeti
gyerekek lennénk. Ámde a hangulat nem
akar alábbhagyni, pedig már közeleg a zár-
óra. Szomorú dolog ez a ligetben. Elsötéte-
nek a tarka üvegdiszes ringlispilek, árva
gyertya világít a hajóhintánál, ennék gyér
világa mellett számolják és osztják a napi
bevételet, a villanyzongora melódiai helyett
öblöshangú veszekedések hallatszanak, még
az is kivehető, hogy *húsz filléres differenciá-
ról van szó*. Az Állatkertből ideordít néhány
álmában megzavart pávián és kínos üvöl-
tését már nem nyomja el a vásári kikiáltók
hangja. A meszeltarú bohóc lemossa képét
s civilben, mint afféle komoly úr, megindul
kültelki szállása fele.

Csak a kijáratú kintornázó nem vett meg
tudomást a zárásról. Cifráképes hangszere-
ből még mindig ontja a hangokat s ez az
utolsó száma: Ujjé, a liget be' nagyszerű,
ujjé, a liget be' jó!

B. I.

NEM VÁRT FORDULAT

IRTA: ERDŐDY MIHÁLY

I.

Ez volt az első tavaszi nap. A háztetőkről lecsurgó hóvíz feketén fénylett az aszfalton. Varga átment a napos oldalra. Lassan lépegett. Élvezte a márciusi fényt, kóstolgatta, szinte kortyokban hajtotta föl, mint valami mámorító italt. Mert Varga túlfinomult lelke különös előszeretettel hódolt az élet ama örömeinek, amelyek nem kerültek pénzbe. Sajnos, ezt a rajongó életfelfogást Vargáné csak a legrikább esetben osztotta. De az ebből eredő ellentéteket Varga mindenkor át tudta hidalni.

A bankban, ahol mint könyvelő dolgozott, nagyra becsülték. Kollégái még a háta mögött sem mondtak rosszat, ami érthető is, hiszen Varga mindenkéhez udvarias volt. Részletre vásárolt felöltője alatt a legfinomabb szív dobogott, a leggyöngédebb, legemberszeretőbb szív.

— Jóreggelt, Varga úr!

Felkapta a fejét. Tekintetéből derű sugárzott:

— Jóreggelt kedves barátom.

Kezet fogtak.

— Mi ujság? — kérdezte Varga.

— Az öreg Fogarasit holnap operálják. Az orvosok feladtak minden reményt.

Varga megütközött:

— És ezt csak úgy minden részvét nélkül mondja?

— Hát persze, kedves kollega úr. Hiszen mindenki tudja, hogy az öreg helyét a vezérigazgató úr önnel óhajtja betölteni. Ezt már a verebek is csiripelik.

— A verebeknek sohase voltam barátja.

— Ez nagyon finom megjegyzés volt. De remélem, ha sor kerül rá, nem fogja visszautasítani a cégvezetői állást.

Varga összehúzta szemöldökét:

— Egy ember halálára én nem építkelek légvárat. Ez nem fér össze az én ízléssellem, kedves Juhász úr. Egyébként is most szabadságon vagyok és a hivatali dolgok nem érdekelnék.

Boldog házasságot akar élni?

Meg akarja ismerni a boldog házasság titkát? Tudni akarja a családi háborúságok őszinte okait? Szeretne házasságából minden békétlenséget kiküszöbölni? Szeretne olyan boldog lenni, mint amilyenek házasság-

A boldog házasság tudománya

Az olvasók ezreinek elismerőlevele tanuskodik „A férjhezmenés művészeté”-nek páratlan irodalmi és gyakorlati értékéről. Ugyanez a vélemény G. P. Heath most megjelent új művéről is, amely már megjelenésének legelső napjaiban több ezer példányban kelt el.

— Kedves kolléga úr, ön a legesodálatosabb ember, akit életemben valaha láttam. Most pedig megbocsát, sietek...

— A viszontlátásra.

II.

Varga tompa kábultságot érzett a fejében, meggyorsította lépteit. Alig várta, hogy hazakeressen.

— Szegény Fogarasi — tűnődött magában, — milyen kár volna érte! Jó ember volt, talpig becsületes, makulátlan jellem. Állásomban is ő segített. Még ma délelőtt meglátogatom a kórházban. Elég csunyáság volt tőlem, hogy betegségének ideje alatt egyetlenegyszer sem mentem fel hozzá. Ezt sohase fogom megbocsátani magamnak. Önző kutya vagyok. Nincs bennem egy szikrányi jóérzés se.

És ahogy ment lefelé a lépcsőn, még mindig az járt a fejében.

— Önző kutya vagyok.

— Megesókolta a feleségét.

— Képzeld... Fogarasit holnap operálják... Menthetetlen...

Az asszonyt a váratlan hír egészen kiforgatta. Szeme fénylett. Alig bírt magával.

— Hiszen akkor...

Varga közbe vágott:

— Csitt!

De az asszonyt nem lehetett elhallgattatni. Ömlött a szájából a szó, majd szétvetette az öröm, hogy végre felragyog fölöttünk is a szerencse csillaga, Fogarasi meghal és a cégvezetői állás most már egészen biztos.

Varga oda se hallgatott.

— Szegény Fogarasi — mondta csendesen.

— Csak hagyj kérlek — intette le az asszony, — éppen eleget élt.

Varga szeme megnedvesedett:

— Milyen hálátlanok vagyunk... milyen hálátlanok...

III.

Varga még sem látogatta meg Fogarasit. Attól félt, hogy látogatását félre magyaráz-

életét legszebb álmaiban elképzelte? Olvassa el G. P. Heath-nek, **A férjhezmenés művészeté** című nagyszerű könyv szerzőjének művét, melynek címe:

A kb. 250 oldal terjedelmű, izléses kiállítású mű ára **bérmentve 1 pengő 50 fillér.**

Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában (Budapest, VII, Dohány ucca 12). Utánvétellel való szállítás 75 fillérrel drágább.

zák, a konclesöt látják benne és nem a hűség hivatalnokot, aki aggódik fölöttesének állapotáért. Napokon át ki sem mozdult lakásából és valahányszor megszólalt a csengő, a hideg borzongott végig a hátán. Most... talán jönnek jelenteni a lesújtó hírt... és nem mert betelefonálni a hivatalba se, mert hátha azt is félreértik. Varga, az ő túlínomult lelkeivel nem találta helyét a világban.

Fokozta idegességét felesége türelmetlensége is.

— Mi lesz?

A tükörbe nézett. Sápadt arcáról perzselve tapadt rá a szemrehányás:

— Szégyeld magad! A legmelegebb szívíjőtevőd halála hírért lesed!

Dacolva verte vissza a tekintetet:

— Hazudsz!

De a tükör rávigyorgott:

— Így fest hát a te híres emberszereteted! A te úri lelkületed, finom gyöngédséged!

Keze ökölbe szorult:

— Hát nem! Azért sem! Megmutatom!

Magára kapta felöltőjét.

A felesége utána kiáltott az ajtóból:

— Hová szaladsz?

— Engedj utamra!

Az asszony szeme felragyogott:

— Csak nem?

— Ugyan kérlek, ennek az állapotnak végét kell vetnem. Három napja pokol az életem, Ez így nem lehet tovább. Ezen változtatni kell.

— De hát hogyan?

— Egyenesen a hivatalba megyek. És bejelentem a vezérnek, hogy a Fogarasi halálával megüresedő állásra engem ne jelöljön,

mert azt úgy sem fogadom el. Töltsék be mással, akivel akarják. Nekem hagyjanak békét...

És elrohant.

A banképület kapujánál megállt. Egy pillanatra még habozott, azután sietett föl a piroszölyeges lépcsőkön az emeletre.

Benyitott az irodába.

Csak meresztette a szemét. A meglepetéstől majd hanyattvágódott. A széles íróasztal előtt ott találta Fogarasit. Szarukeretes szemüvege mögött nyájasan fénylett feléje a tekintete.

— Csakhogy már egyszer magát is látni!

Varga alig tudott szóhoz jutni. Az élet maga nyers közvetlenségével átforrázta minden idegszálát. Ime: Fogarasi visszanyerte egészségét. Itt van... él... mosolyog... virul... Ezért ugyan kár volt izgulni.

Sarkonfordult. Bevágta az ajtót. Égő torkán kiszaladt az őszinteség:

— Bár fordultál volna fel!

CIMSZERZŐK

jelentkezzenek egy rendkívül elterjedt és minden házban nélkülözhetetlen cikknek Budapesten és vidéken való eladására. Ugyiszólván biztos vevőkhöz lesznek küldve. A tanulási idő alattapidíjat kap. Ha szorgalommal van megáldva, hosszú időre biztosítja magának a rendes polgári megélhetést. Az ajánlköző lehet nő is. Ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbít eddigi foglalkozás, kor és vallás megjelölésével „Szívesen dolgozom” jelige alatt.

NŐI SZEMMEL...

A dunaparti kávéházak terrasza tavasztól késő őszig zsúfoltak. A vendégek a „foglalt” táblát nem veszik figyelembe és ahol helyet találnak, azt rögtön elfoglalják. A rosszmájú kritikus, akinek télen is állandó foglalt asztala van a kávéházban, úgy segített magán, hogy most a terrazon is állandó asztala legyen, hogy amíg jön, addig a főpincér kalapját és kesztyűjét téteti az asztalra, amely ezáltal úgy hat, mintha foglalt volna. Félő, hogy ezt a remek ötletet mások is utánozni fogják.

*

A fukarságáról ismeretes színházigazgatónak igen jó barátja a fiatal komikus és annak aranyos kis felesége. Gyakran vendégeskedik is náluk, és szívesen szórakozik azoknak három spaniel kutyájával. A multkor éjszaka, nagy mulatozás után a színházdirektor nagyban invitálta az egész mulató társaságot, hogy folytassák tovább a szórakozást, de természetesen nem nála, hanem a fiatal színész házaspárnál. Az asszonyka szabadkozott, hogy szívesen látja őket, — itala van bőven, csak enniával nem tud szolgálni.

Reggel felé a színházigazgató kiosont a kamrába, hátha valami enniával féle mégis

akad. Sokáig nem jött vissza, mire keresni kezdték. Mikor megtalálták, az egyik kezében kenyér, a másikban pedig hatalmas kolbász maradékaik voltak láthatók. Nevetve jegyezte meg: „No, úgy-e, rajtam nem fogtok ki, — nekem mégis akadt enniávalom, — mondta örvendező arccal az igazgató. „Szegény kis kutyusok — felelte a fiatal asszonyka, holnap vasárnap lévén, nem lesz enniávalotok, — csunya bácsi az egész lóhúskolbászatokat megette. Az igazgató azóta úgy szégyenli magát, hogy sürgősen elutazott két heti szabadságra.

(pr. o.)

Dr Kovács György: A szívbetegségek és azok gyógyítása című könyv rövid leírást nyújt arról a szerepről, amelyet a szív és a vér az ember szervezetében betölt, majd három főfejezetben ismerteti a szív, a vér és a véretek különböző betegségeit. A könyv terjedelme 128 oldal, ára bérmentve izléses félévászónkötésben 96 fillér. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12. Utánvétellel való küldés a szállítást lényegesen megrágitja.

Szerkesztői üzenetek

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben választatot nem adhatunk, még abban az esetben sem, ha válaszbélyeges borítékot kapunk.

Kéziratokat, fényképeket nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Rözsza. (2.) Posta útján is beküldheti.

Éva. (4.) Az irónő (lakása Budapest, Bajza ucca 8.) alatt lakik. Szívesen veszi, ha levélben hozzá fordul és amennyiben felülbélyegzett levélborítékot küld, szívesen válaszol is a hozzá intézett kérdésekre.

Egy csalódott. (6.) Semmi esetre sem szabad elcsüggednie. Ha fájdalmas csalódás is érte, ha nehéz is a helyzete, ne felejtse el, hogy nincsen ember, akit a sors egy életen át megkímélt volna, vagy megkímélné csalódásoktól, rossz szájaktól, esetleges nélkülözésektől. Ha semmi esetre sem tud kijönni velük (de csakis akkor!) akkor mégis jobb, ha elköltözik. Ha kiszívetési ember és anyija van, hogy szerényen megélhessen. De legjobb volna mégis módot találni arra, hogy valahogyan megérjenek egymással.

Napsütésben stb. (6.) A versek nagyon kedvesek, de még nem közölhetők.

Végzet. (8.) Erre vonatkozólag csak az illetékes hivatal tudhat pontos és kimerítő választ adni.

I. M. Reménykedő. (10.) Ebben az ügyben csak egy tanácsot adhatunk, hogy igyekezzék elfelejteni a dolgot. Nem lehet komoly, az ilyen meglátni és megszeretni pillanat műve volt, amik csak a régi szentimentális regényekben fordultak elő. Különben is már nem lehet segíteni a dolgon, mert hiszen mint írja, nem tudja az illető címét. Viszont azt sem ajánlhatjuk, hogy felhívást intézzen hozzá valamelyik lapban, mert ezt a női méltósággal nem lehet összeegyeztetni.

Tulipán. (10.) I. M. címe: Usa, Calif. Metro Goldwyn Mayer Stúdió.

5 óra 40. (12.) Az illetőt mi nem ismerjük. Mi a képeket egy foto-ügynökség útján kaptuk, aki nem közölte velünk a fényképen szerepelt nevet és címet.

Balet. (14.) Bármelyik balettiskolát felkeresi, ott kétségtelenül megállapítják, hogy kis húgának valóban olyan nagy tehetsége van a tánchoz, mint Önök gondolják. Ha énekelni is akar tanulni, akkor természetesen valamelyik énekiskolát kell felkeresniök. De meg kell jegyeznünk, hogy a párhuzamos tanulás csak módjával történhetik, nehogy az egyik a másik rovására menjen.

Színházrajongó. (16.) A hivatalos évad júniusban zárul, de még lesz egy-két premier. Egyébként mint a „Déliab”-ban jeleztük, a nyári színházi világ is nagyon mozgalmasnak ígérkezik, hiszen több nyári színház előadásában lesz részünk az idén is.

Vera. (18.) A színiiskolai vizsgákat természetesen azért tartják, hogy a növendékek ezeken a vizsgákon tanúságot tegyenek képességeikről, de természetesen a vizsgálatoknak bemutató jellegük van. Hiszen nyilvánosak, bárki megválthatja ezekre a vizsgálatokra a jegyét. Egyébként a színházigazgatók vagy megbízottjaik rendszeresen látogatják ezeket a vizsgálóadásokat s bizony igen gyakran megtörténik, hogy valakit felfedeznek egy ilyen vizsgán s amennyiben végzős az illető, le is szerződtetik.

Vidéki előfizető. (20.) Mindenekelőtt érdeklődjön meg a Stúdiótól (Budapest, Sándor ucca 7.), hogy egyáltalán elfogadnak-e most kéziratot. A rádió műsorterve ugyanis hónapokra elő van készítve, így hát igen gyakran rendelkeznek el kéziratzárlattal. Ha kedvező választ kap, akkor gépelve küldje be novelláit. Az értesítést az elfogadásra és a műsorra tüzésre vonatkozólag postán megkapja.

Romeó. (34.) 1. Évekkel ezelőtt még lehetett, ma már nem lehet. Feltétlenül be kell iratkoznia valamelyik színiiskolába. A színiiskola sikeres elvégzése után aztán kérheti a kamarába való felvételt. 2. Ügyelőnek, sőtőnek is kamarai tagnak kell lenni.

Vitás kérdés. (36.) Ha szerződésében nincsen az ellenkezője kikötve, akkor köteles minden szerepet eljátszani, amit az igazgatóság magára oszt. Természetesen kérhet választott bíróságot vitás ügyben, de hát nem látjuk tanácsosnak ezt az elintézt. Okosabb meggyőzni az igazgatót arról, hogy a magára osztott szerep nem felel meg az egyéniségének s így a siker érdekében sem célszerű vállalnia.

Margaréta. (36.) B. G. Pilsudszky út 16. P. A. Tamás ucca 40 alatt lakik. Bizonyára adnak autogramot, ha levélben erre megkéri őket. A színházba nem mehet be a névalírásokért, mert idegeneket nem engednek be a kulisszák mögé.

B. Bertalan, Sz. (38.) Összekötötést kelene szereznie egy filmrendezőhöz, aki mellett mint segéd (ha egyelőre nem is hivatalos minőségben) működhetne. Ez esetben módjában volna elsajátítani a technikai dolgokat, a felvételezés ezer és ezer lehetőségét, trükkjeit, módjait, tapasztalatokat szerezne és ha mindezek után valóban hivatott erre a pályára, ami nagy kérdés, mert a filmrendezési pálya igen nagy tehetséget, tudást, szorgalmat, rátermettséget igényel, akkor esetleg nyitva állhat maga előtt is az itteni érvényesülés.

Előfizetési árak:

1/4 évre 1 pengő 80 fillér, 1/2 évre 3 pengő 60 fillér

Felolós szerkesztő: BIBÓ LAJOS
Felolós kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
14-23-39 és 14-23-50

TÖBB MINT 2000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LAPVÁLLALATUNK UTJÁN AZ ELŐFIZETÉSSSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképfelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük.

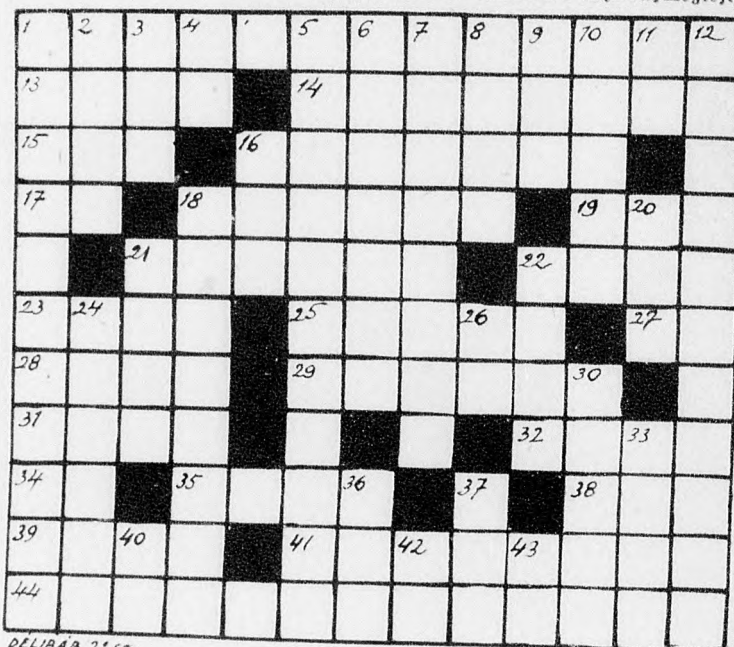
DIVAT

1. Szövött mintájú tavaszi köpeny, férfigallérral, nagy zsebekkel
2. Sötétkék gyapjúkosztüm, izléses zsinórdíszítéssel és zsinórtarsollyal
3. Igen szép vonalú lila taft estélyi, szoros derékkal és dúsan ráncolt szoknyarésszel
(Schostal, Presse felv.)

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő május 30. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

DELIBAB 21 SZ.

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 44, függőleges 1, 5, 6 és 12 sorok

Vízszintes sorok:

1. Különösen olyan vidékeken építenek ilyen házakat, ahol sok az erdő. 13. Forrón szeret. 14. Roskadozó. 15. ... zúg. 16. Fogdák. 17. Határrag. 18. Papagályféle. 19. Érsekújvári sportegylet. 21. Tengerész — idegen szóval. 22. Lesz — latinul. 23. Állati férőhely. 25. Az északi görögkeleti vallásúak szentje. 27. Tiltó szó. 28. A Tisza régikori neve. 29. Elbeszélő költő. 31. Tel ... , palesztinai új város Jaffa közelében. 32. Vissza: ismert angol politikus, volt külügyminiszter. 34. Tiltó szó. 35. Női név. 38. Csöcselék. 39. Vissza: szövegnek küli énekhang. 41. Sehová. 44. Jóváttétel, elégtételadás, a becsület visszaadás.

Függőleges sorok: 1. Természettudományokat tanít. 2. Időhatározó. 3. Felvidéki folyó. 4. Juttat. 5. Ez a bizottság állapítja meg a polgárok adóját. 6. Zilahy Lajos színműve. 7. Eszmé-

letre jön. 8. Délamerikai köztársaság. 9. Friss. 10. Táncoló hölgygel teszi a másik táncos. 11. Mutató névmás. 12. Az Andrássy-grófok otthona itt volt. 16. Kórus. 18. A finnek nemzeti éposza. 20. A vonat útja. 21. Kedvelt szórakozóhely. 22. Nem kell már neki. 24. Kiutasítás. 26. Több u. 30. Egyszer — latinul. 33. Dobta vala. 36. Talál. 37. A vallás egyik alaptétele. 40. Sóhaj. 42. Kérdő névmás. 43. Vissza: ás. Payper.

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Él és uralkodik. 13. Nevezetes. 14. Adú. 15. Etel. 16. Kevermes. 18. Kas. 19. Re. 20. Josz. 21. Ek. 22. Vedel. 24. Októ. 25. Karám. 26. Lef (fel). 28. Lon. 29. Ér. 30. messzelevő. 32. Níl. 34. Közöl. 35. Sav. 36. Etel. 38. Tilaj. 40. Komité. 42. Aladin. 45. Emeleti páholy.

Függőleges sorok: 1. Énekek éneke. 2. Letakarítom. 3. Éves. 4. Sel (les). 5. Uz. 6. Reked. 7. Ate. 8. Levelezőlap. 9. Kse. 10. Damokles. 11. Ide s tova. 12. Kúszónövény. 17. Rio. 19.

Remek. 22. Vám. 23. Elszi. 27. Fel-alá. 31. Sötét. 33. Leme (emel). 37. Lil. 39. Jah (haj). 41. Té. 43. Do. 44. II.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helysége miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Balla Gábor, Bp., Zoltán Imréné, D., Haberl Ferenc, Sz., Klim Józsa, E., Herbst Jenő, Bp., Nagy István, U., Sulyok Géza, P., Pollák Vilmos, Sz., Fischer László, Bp. könyvjutalomban részesültek.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kladvállalat R.-T. mélynyomása, Budapest
Nyomatott a nyomdászat 500-ik évében